

611F

611

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

عصر جمعه
۹۲/۱۱/۱۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۳

مجموعه مدرسی معارف اسلامی - کد ۱۱۵۲

مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۳۱	۵۰
۳	کلام اسلامی	۱۵	۵۱	۶۵
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۶	۸۰
۵	فلسفه	۱۵	۸۱	۹۵
۶	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۹۶	۱۱۰
۷	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۱۱۱	۱۲۵
۸	منطق	۱۵	۱۲۶	۱۴۰
۹	تاریخ اسلام	۱۵	۱۴۱	۱۵۵
۱۰	تاریخ معاصر	۱۵	۱۵۶	۱۷۰
۱۱	اصول	۱۵	۱۷۱	۱۸۵
۱۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۸۶	۲۰۰
۱۳	اطلاعات عمومی	۱۵	۲۰۱	۲۱۵
۱۴	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۲۱۶	۲۳۰
۱۵	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۳۱	۲۴۵
۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰
۱۷	تفسیر نهج‌البلاغه	۱۵	۲۶۱	۲۷۵
۱۸	علوم قرآنی	۱۵	۲۷۶	۲۹۰
۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۹۱	۳۰۵

بهمن ماه سال ۱۳۹۲

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ و تکثیر سؤالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

Part A: Vocabulary

Directions: Choose the word or the phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark your answer sheet.

- 1- Police officers should be commended for their _____ service to the community.
1) benevolent 2) harsh 3) hasty 4) peculiar
- 2- Despite her _____ arguments, the candidate attracted an enthusiastic following.
1) plausible 2) wholesome 3) specious 4) thorough
- 3- Toni has been _____ to achieve musical recognition for the past ten years.
1) prevailing 2) displaying 3) appreciating 4) striving
- 4- Thousands of families came here seeking _____ from the civil war.
1) remedy 2) refuge 3) remnant 4) rebellion
- 5- Many persons in the _____ were awakened by the blast, and some were thrown from their beds.
1) thrill 2) urbanity 3) vicinity 4) fatigue
- 6- I cannot believe that your parents would _____ such rude behavior.
1) endorse 2) hinder 3) postpone 4) seclude
- 7- Although I had already broken most of her dishes, Jacqueline was _____ enough to continue letting me use them.
1) thrifty 2) indigent 3) financial 4) magnanimous
- 8- Even when someone has been found innocent of a crime, the _____ often remains.
1) endeavor 2) stigma 3) urge 4) quest
- 9- I was badly scared when the explosion made the whole house _____.
1) vacillate 2) resurge 3) decline 4) quake
- 10- The poison produced by the frog's skin is so _____ that it can paralyze a bird or a monkey immediately.
1) pungent 2) swift 3) lethal 4) treacherous

Part B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Air pollution has always accompanied civilizations. Pollution started from the prehistoric times when man created the first fires. According to (11) _____ in the journal *Science*, "soot (12) _____ on ceilings of prehistoric caves provides ample evidence of the high levels of pollution that was associated with (13) _____." The forging of metals appears to be a key turning point (14) _____ significant air pollution levels outside the home. Core samples of glaciers in Greenland indicate (15) _____ in pollution associated with Greek, Roman and Chinese metal production, but at that time the pollution was comparatively less and could be handled by nature.

- 11- 1) a 1983 article 2) article for 1983 3) a 1983rd article 4) article in 1983
- 12- 1) was found 2) having found 3) found 4) to be found
- 13- 1) inadequate ventilating open fires 2) inadequate ventilation of open fires
3) open fires inadequate ventilation 4) open fires in inadequate ventilation
- 14- 1) for creation in 2) in creation for 3) in the creating for 4) in the creation of
- 15- 1) increases 2) increased 3) the increasing 4) they increased

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read there following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

Ritual is a prescribed form of activity which gives social expression to a religious purpose . Properly speaking, It is not belief or dogma, but rather a religious code of manners. Through long experience a particular group learns how best to express its common religious feelings. These forms of activity are handed down from one geeration to the next, thus establishing a bond of unity with the past as well as providing a mechanism for common religious expression. Some traditions, notably those of primitive cultures, have extremely complicated rituals for every occasion of religious significance. Often the ritual must be enacted with absolute fidelity or the gods will show their displeasure by harming man. Advanced traditions generally allow more freedom in ceremonial behavior and consequently have a greater degree of deviation.

Religious ritual is most usually a function of priests within institutional churches. Their concern is for ceremonial purity and the fulfillment of all the minute requirements which the institution carries from one generation to the next. For the most part the priests claim that the ritual is divinely ordained and that its enactment is of primary importance to deity. However ritual is interpreted, it must be considered as one of the primary forces, which stabilize and give continuity to institutional religion. It also appears to serve man's deep-seated urge to formalize and stylize his most significant acts. Religious rituals are most evident at such moments in life as birth, marriage, and death. When a people are primarily dependent upon agriculture, there are innumerable rituals associated with the harvest; and seafaring people develop rituals around the naming and launching of ships.

- 16- **What is the writer's purpose in this passage?**
 1) To argue 2) To inform 3) To compare 4) To criticize
- 17- **The word "next" in line 4 refers to ----- .**
 1) activity 2) form 3) ritual 4) generation
- 18- **According to the passage, advanced traditions ----- .**
 1) would not make people afraid of the gods' anger
 2) allow people to enact rituals in any way they like
 3) allow new patterns in their ceremonial behavior
 4) would not allow any deviation from the traditional rituals
- 19- **According to the passage, people develop rituals ----- .**
 1) according to their important acts
 2) to thank the gods for the harvest
 3) only at some specials moments in life
 4) to protect themselves from the forces of nature
- 20- **Which of the following questions doesn't the passage answer?**
 1) What are rituals? 2) Do rituals stay long?
 3) Why do rituals change? 4) What purposes do rituals serve?

Passage 2

After the move to Medina, the revelations became largely occupied with practical rules for the lives of Muslims. The Prophet, Mohammed, was able to emigrate to Medina because of a long-standing conflict between two tribes of the oasis. Unlike Mecca, Medina was an agricultural community, and life there had been seriously disrupted by an unresolved blood feud. Mohammed agreed to act as mediator in the dispute, and the people of the oasis made a compact with him as their leader.

The following years were devoted to consolidating his position against severe opposition. There were attempts on his life, and he came into especially sharp conflict with Jewish tribesmen in the oasis. When he felt secure, he turned his attention to the neighborhood about Medina. A few small military forays brought neighboring tribes under his influence and in 624 he began attacking the caravans that were the source of Meccan wealth. There was a series of indecisive battles, but Mecca finally fell to the Prophet, in 630, as the result of a successful diplomacy that severed its trade routes and brought great numbers of the tribes into alliance with the Prophet. After the conquest of Mecca the Prophet faced his greatest military threat at the Battle of Hunayn, where the combination of a powerful enemy and defections in his own ranks nearly proved disastrous,

- 21- **The paragraph preceding the passage most probably discusses ----- .**
 1) the lives of Muslims in Mecca
 2) the subject matter of the revelations
 3) Islamic rules in Mecca and Medina
 4) the Prophet's life before moving to Medina
- 22- **Why did the Prophet move to Medina?**
 1) To join his tribes
 2) To resolve a conflict
 3) To avoid a conflict in Mecca
 4) To negotiate with the leader in Medina
- 23- **According to the passage, after the Prophet moved to Medina ----- .**
 1) he went to several wars
 2) Jewish tribesmen were the first to welcome him
 3) there were disagreement over his role as a mediator
 4) he returned to Mecca several times to settle a dispute
- 24- **The word "forays" in line 10 could best be replaced by ----- .**
 1) attacks
 2) arrangements
 3) choices
 4) deals
- 25- **What happened after the Prophet conquered Mecca?**
 1) There was a war.
 2) Many tribes protested.
 3) There was a series of battles.
 4) He refused to go to the Battle of Hunayn.

Passage 3

The pre-Islamic Arabs had no technical philosophy and no intellectual tradition. Their closest approach to a philosophy was the concept of time (dahr), often mentioned in their poetry. Time, which brings all things to men and then sweeps them away into oblivion, was the ultimate force they recognized. In view of this pessimistic outlook, it is not surprising that the Arabs made the best of their difficult and short lives by eating, drinking, and adventuring in the extreme. Mohammed's religious message gave the bedouin assurance of a force beyond time that controls human destiny and of a meaning for life beyond the here and now.

Although the desert Arabs had religious beliefs and practices, they were not notably religious people. They recognized spirits that dwelt in stones, trees, and springs. They also

paid occasional worship to certain nature deities, among them goddesses known as al-Lat, al-Uzzah, and al-Manat. It was also their custom to make pilgrimages during certain months of the year to sacred places and shrines. The most important of these shrines was the Kaaba in Mecca. On the eve of Islam a new element in Arabian religion was introduced by a vaguely defined group called the Hanifs, who were dissatisfied with the pagan outlook and beginning to quest toward monotheism.

- 26- According to the passage, before the introduction of Islam ----- .
 1) there were no religious rituals
 2) the Arabs had no conception of time
 3) the Arabs believed time was a negative destructive force
 4) poetry was the medium through which philosophies were preached
- 27- The word "outlook" in line 4 can best be replaced by ----- .
 1) opinion 2) character 3) behavior 4) attitude
- 28- According to the passage, the Prophet's message ----- .
 1) referred to time as a positive force
 2) was to use time to control your destiny
 3) had to do with the introduction of a new force
 4) was life would be meaningless beyond the here and now
- 29- Which of the following is NOT true about the desert Arabs?
 1) They believed in creatures with magical powers.
 2) They would search for a meaning to life.
 3) They went on religious journeys.
 4) They worshiped idols.
- 30- According to the passage, the Hanifs ----- .
 1) were the most religious people among the Arabs
 2) tried to find a replacement for paganism
 3) had a negative outlook on life
 4) built sacred shrines in Mecca

تفسیر قرآن

- ۳۱- با توجه به آیهی شریفه‌ی: «یوم یقوم الروح و الملائكة صفاً» کدام دریافت برای «روح» مطابق با دریافت صاحب المیزان رحمة الله علیه می‌باشد؟
 (۱) المخلوق الامری الذی یشیر الیه قوله تعالی: قل الروح من امر ربی
 (۲) ملک موکل علی الارواح الذی یقول فیهِ: یتوفاکم ملک الموت الذی وکل بکم
 (۳) جبریل، الذی یشیر الیه قوله تعالی: فارسلنا الیها روحنا فتمثل لها بشراً سوياً
 (۴) القرآن و المراد من قیامه ظهور آثاره من سعادة المومنین به و شقاوة الکافرین
- ۳۲- دلیل نصب کدام مورد با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟
 (۱) و النازعات غرقاً (۲) و النّاشطات نشطاً (۳) فالمدبّرات امرأ (۴) فالسابقات سبقاً
- ۳۳- با توجه به آیهی شریفه‌ی: «فاخذہ الله نکال الاخرة و الاولى» دریافت کدام معنی برای نکال آخرت و اولی به نظر صاحب المیزان، مناسب‌تر است؟
 (۱) مراد به اولی: نخستین معاصی او و مراد از آخرت: معاصی پایان حیات او است.
 (۲) عذاب دنیا که غرق شدن فرعون در آب است و عذاب آخرت که اشدالعذاب است.
 (۳) مراد به اولی: تکذیب نبوت موسی (ع) و مراد به آخرت: کلمه‌ی آخر او که گفت: انا ربکم الاعلی
 (۴) مراد به آخرت، کلمه‌ی آخر او است که گفت: انا ربکم الاعلی و مراد از اولی، کلمه‌ی نخست او است که گفت: ما علمت لکم من اله غیری

- ۳۴- از دقت در پیام کدام آیه، مفهوم استفهام توییخی، دریافت می‌شود؟
 (۱) اذا كنا عظاماً نخره؟
 (۲) فقل هل لك الى ان تزكى؟
 (۳) يقولون انا مردودون في الحفرة؟
 (۴) انتم اشد خلقا ام السماء بناها؟
- ۳۵- کدام مورد، افاده‌ی استمرار می‌کند؟
 (۱) انما انت منذر من يخشاها
 (۲) يوم يتذكر الانسان ما سعى
 (۳) يوم ترجف الراجفة تتبعها الرادفة
 (۴) يسألونك عن الساعة ايتان مرساها
- ۳۶- از دقت در پیام کدام مورد به ترتیب به مفهوم «توجه کردن و عکس آن» پی می‌بریم؟
 (۱) و اما من جاءك يسعى - فأنت عنه تلهي
 (۲) اما من استغنى فانت له تصدى - فانت عنه تلهي
 (۳) اما من استغنى فانت له تصدى - عيس و تولى ان جاءه الاعمى
 (۴) عيس و تولى ان جاءه الاعمى - اما من استغنى فانت له تصدى
- ۳۷- دو مفهوم «ریشه‌کن کردن» و «فزديک گردانیدن» به ترتیب از دقت در کدام مورد به دست می‌آید؟
 (۱) و اذا السماء كشطت - و اذا الجنة ازلفت
 (۲) اذا الشمس كورت - و اذا الجحيم سعرت
 (۳) و اذا السماء كشطت - و اذا الجحيم سعرت
 (۴) اذا الشمس كورت - و اذا الجنة ازلفت
- ۳۸- استفهام موجود در کدام آیه، بیانگر انکار و تعجب است؟
 (۱) هل اتاك حديث الجنود فرعون و ثمود
 (۲) و السماء و الطارق و ما ادراك ما الطارق
 (۳) الا يظن اولئك انهم مبعوثون ليوم عظيم
 (۴) و ما ادراك ما ليلة القدر ليلة القدر خير من الف شهر
- ۳۹- تحقق یک امر، تدریجاً و دفعةً به ترتیب از دقت در پیام کدام مورد، مفهوم می‌گردد؟
 (۱) فمهّل الكافرين امهلهم رويداً
 (۲) سيدك من يخشى و يتجنبها الاشقى
 (۳) فذكر ان نفعت الذكرى سيدك من يخشى
 (۴) انا انزلناه في ليلة القدر ... تنزل الملائكة و الروح
- ۴۰- در کدام مورد، «موصوف، محذوف است و صفت، قائم مقام آن شده است؟
 (۱) بل تؤثرون الحياة الدنيا ان هذا لفي الصحف الاولى
 (۲) و يتجنبها الاشقى الذي يصلى النار الكبرى
 (۳) فذكر ان نفعت الذكرى سيدك من يخشى
 (۴) سنقرئك فلا تنسى و نيسرك لليسرى
- ۴۱- با توجه به آیات شریفه‌ی: «فذكر انما انت مذكر * لست عليهم بمصيطر* الا من تولى و كفر* فيعذب الله العذاب الاكبر» کدام مورد درست است؟
 (۱) الا من تولى و كفر، استثناء از مفعول محذوف ذکر
 (۲) فيعذب الله العذاب الاكبر، العذاب، مفعول به (مفعول دوم)
 (۳) لست عليهم بمصيطر، بمصيطر، محلاً منصوب، خبر فعل ناقصه
 (۴) فذكر انما انت مذكر، انت، محلاً منصوب، اسم ان، مذكر: خبر ان
- ۴۲- در کدام مورد، به ترتیب «تخفيف» و «ابدال» رخ داده است؟
 (۱) بل لا تكرمون اليتيم - و جئ يومئذ بجهنم
 (۲) بل لا تكرمون اليتيم - و لا تحاضون على طعام المسكين
 (۳) و لا تحاضون على طعام المسكين - و تاكلون التراث اكلأ لماً
 (۴) و اما اذا ما ابتلاه فقدر عليه رزقه فيقول ربى اهانن - و جئ يومئذ بجهنم
- ۴۳- مفهوم «مشمول عذاب نابود کننده نسل و محو کننده‌ی آثار باقی مانده» از دقت در پیام کدام مورد، دریافت می‌گردد؟
 (۱) فدمدم عليهم ربهم بذنبيهم فسواها
 (۲) فأنذرتكم ناراً تلتطى لا يصلاحها الا الأشقى
 (۳) فيومئذ لا يعذب عذابه احد و لا يوثق وثاقه احد
 (۴) و اما اذا ما ابتلاه فقدر عليه رزقه فيقول ربى اهانن
- ۴۴- با توجه به آیات شریفه‌ی: «و الفجر* و ليالى عشر* و الشفع و الوتر* و الليل اذا يسر» مناسب‌ترین دریافت برای «و الشفع و الوتر» مطابق با نظر صاحب الميزان رحمة الله عليه، کدام است؟
 (۱) الشفع يوم النحر و الوتر يوم عرفه
 (۲) مطلق الصلاة فمنها شفع ومنها وتر
 (۳) المراد صلواتا الشفع و الوتر فى آخر الليل
 (۴) يقبل الانطباق على يوم ترويه و يوم عرفه
- ۴۵- کدام دریافت برای آیه‌ی شریفه‌ی: «و لا يخاف عقابها» مطابق با نظر صاحب الميزان رحمة الله عليه است؟
 (۱) لا يخاف صالح عليه السلام عن قومه لثقتة بالتجاة
 (۲) و لا يخاف ربهم عاقبة الدمدمه او التسوية
 (۳) لا يخاف صالح عليه السلام عاقبة الدمدمه عليهم
 (۴) لا يخاف الأشقى اى عاقر الناقة عقبى ما صنع بها

- ۴۶- اگر بگوییم: «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله وسلم، قبل از نزول قرآن، نماز می گزارده است» مؤید این سخن ما، پیام کدام مورد خواهد بود؟
- (۱) لاتشرک بی شیئاً و طهر بیتی للطائفین و القائمین و الرکع السجود
 - (۲) رأیت الذی ینهی عبداً اذا صلی رأیت ان کان علی الهدی او امر بالتقوی
 - (۳) فاقیموا الصلاة و اتوا الزکاة و اعتصموا بالله هو مولاکم فنعیم المولی و نعم النصیر
 - (۴) اقم الصلاة لدلوک الشمس الی غسق اللیل و قرآن الفجر ان قرآن الفجر کان مشهوداً
- ۴۷- در کدام مورد، اسم منصوب به نزع خافض، وجود دارد؟
- (۱) و اما من خاف مقام ربه و نهی النفس عن الهوی
 - (۲) هل اتاک حدیث موسی * اذ ناداه ربه بالواد المقدس طوی
 - (۳) لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم * ثم رددناه اسفل سافلین
 - (۴) فأخذہ الله نکال الآخرة و الأولى * ان فی ذلك لعبرة لمن یخشی
- ۴۸- «قطع تصرفات نفسانی» از دقت در پیام کدام آیه مفهوم می گردد؟
- (۱) و جعلنا اللیل لباساً (۲) و جعلنا النهار معاشاً (۳) الم نجعل الارض مهاداً (۴) و جعلنا نومکم سباتاً
- ۴۹- با توجه به آیهی شریفه: «عَمَّ یَتَسَاءَلُونَ * عن النبا العظیم * الذی هم فیہ مختلفون». متسائلان همان هستند.
- (۱) کافران منکر توحید و عالم ماوراء و معاد
 - (۲) مشرکان معتقد به صانع و فرشتگان و منکر معاد
 - (۳) کافران منکر توحید و نبوت و عالم پس از مرگ
 - (۴) مشرکان معتقد به صانع و منکر فرشتگان و معاد
- ۵۰- در کدام مورد، جمع مکسری می یابید که مفرد لفظی ندارد؟
- (۱) و جنات الفافأ (۲) و الجبال اوتاداً (۳) الم نجعل الارض مهاداً (۴) و بنینا فوقکم سبعاً شداداً

کلام اسلامی

- ۵۱- اضلال به کدام یک از معانی زیر بر خداوند قابل اطلاق است؟
- (۱) اشاره به خلاف حق (۲) هلاک و باطل ساختن (۳) ایجاد گمراهی در انسان (۴) مشتبه ساختن حق به باطل
- ۵۲- کدام یک از معانی زیر معنای صحیح متکلم بودن خداوند است؟
- (۱) خداوند علم به کلمات دارد.
 - (۲) خداوند هر وقت اراده کند معانی را در ضمیر مخاطب القا می کند.
 - (۳) خداوند حروف و اصوات را در اجسام ایجاد می کند که به مراد او دلالت دارد.
 - (۴) کلام امر و نهی و خبر نیست، بلکه چیزی است که قائم به ذات است و عبارات از آن حکایت می کند.
- ۵۳- مفاد عبارت «اشتراک المعلولات لا یدل علی اشتراک العلل مع منع التعلیل و الحصر» چیست؟
- (۱) نفی رؤیت الهی (۲) صحت رؤیت امری ثبوتی است نه عدمی
 - (۳) حدوث وجود مسبوق به عدم است نه مسبوق به غیر (۴) اشتراک علل مختلفه در معلول های متساوی جایز است.
- ۵۴- عبارت «یمكن اجتماع الوجوب و الإمكان باعتبارین» مؤید چه مطلبی است؟
- (۱) علم پیشین الهی
 - (۲) جواز اجتماع امکان ذاتی با وجوب غیری
 - (۳) علم باری تعالی به متجددات آینده، هنگام وجودشان
 - (۴) انکار اختیار آدمی جواز اجتماع وجوب و امکان اعتباری
- ۵۵- عبارت «لو وجبا عقلا لم احد الأمرین و هو اما خلاف الواقع او اخلال بحکمة الله» بیانگر چه مطلبی است؟
- (۱) وجوب سمعی اسقاط عقاب با توبه (۲) وجوب عقلی اسقاط عقاب با توبه
 - (۳) وجوب عقلی امر به معروف و نهی از منکر (۴) وجوب سمعی امر به معروف و نهی از منکر
- ۵۶- خواجه از عبارت «والعصمة تقتضی النص و سیرته (ص)» چیست؟
- (۱) سیره رسول اکرم (ص) دلالت بر عصمت امام و منصوص بودن او دارد.
 - (۲) شرط عصمت امام دلالت بر تبعیت از سیره پیامبر (ص) و منصوص بودن او دارد.
 - (۳) شرط عصمت امام، مدلول منصوص بودن امام و سیره رسول اکرم (ص) است.
 - (۴) سیره رسول اکرم (ص) و معصوم بودن امام، دلیل بر لزوم منصوص بودن امام است.
- ۵۷- در عبارت «الضرورة قاضیه بثبوت الجسمانی من دین النبی مع امکانه» خواجه از چه راهی معاد جسمانی را ثابت می کند؟
- (۱) امکان عقلی + ضروری دین (۲) سکوت عقلی + صراحت متون دینی
 - (۳) عدم امکان عقلی + ضروری دینی (۴) ضرورت عقلی + تأویل متون دینی

- ۵۸- از دیدگاه اشاعره معنای مرید بودن خداوند چیست؟
 (۱) مرید بودن دقیقاً همان عالم بودن است.
 (۲) تبعیت علم از مصلحت همان اراده است.
 (۳) صفت اراده زاید بر صفت علم است.
 (۴) اراده ذاتی او همان علم ذاتی اش است.
- ۵۹- آیه شریفه «و جحدوا بها و استیقنتها انفسهم» دال بر چه امری است؟
 (۱) ایمان تصدیق لسانی است.
 (۲) ایمان فقط تصدیق قلبی نیست.
 (۳) ایمان فقط تصدیق قلبی است.
 (۴) ایمان تصدیق لسانی و عمل به جوارح است.
- ۶۰- به اعتقاد خواجه اصلح بر خداوند و دلیل مخالفان این است که
 (۱) در شریطی واجب است- محال لازم می آید.
 (۲) مطلقاً واجب است- محال لازم می آید.
 (۳) مطلقاً واجب نیست- محال لازم می آید.
 (۴) مطلقاً واجب است- منافی اختیار الهی است.
- ۶۱- مطابق کلام شیعه، سخن نوح (ع) در آیهی «و لایلدوا الا فاجراً کفاراً» است و «التبعية فی بعض الاحکام» است.
 (۱) حقیقت- جایز (۲) حقیقت- نوعی عقوبت (۳) مجاز- جایز (۴) مجاز- به منزلهی عقوبت
- ۶۲- مطابق نظر خواجه در اثبات قدرت الهی
 (۱) یجب الفعل بعد وجود القدرة
 (۲) آتة تعالی قادر علی کل مقدور
 (۳) یمكن اجتماع القدرة علی الوجود فی المستقبل مع العدم فی الحال
 (۴) القادر هو الذی یمکنه الفعل و التمرک و اذا انتفی امکان التمرک، انتفی امکان الفعل
- ۶۳- قول به انتفای جوهر، تفریق و خلق فنا در توضیح کیفیت اعدام عالم، به ترتیب مربوط است به:
 (۱) اشاعره- شیعه- معتزله
 (۲) معتزله- شیعه- اشاعره
 (۳) گروهی از معتزله- معتزله- اشاعره
 (۴) گروهی از اشاعره- معتزله- اشاعره
- ۶۴- طبق نظر خواجه طوسی، سقوط عقاب با توبه چگونه است؟
 (۱) تفضلاً (۲) لکثرت ثواب (۳) لذاته و لعظم ثوابه (۴) لذاته بدون امر زائد
- ۶۵- چرا قول به عرض بودن فناء، جایز نیست؟
 (۱) زیرا هم مستلزم تسلسل است هم مستلزم انقلاب حقائق
 (۲) زیرا مبتنی بر پذیرش نظریه جوهر و عرض است.
 (۳) از پذیرش آن انقلاب لازم می آید.
 (۴) زیرا صرفاً مستلزم تسلسل است.

ادبیات فارسی

- ۶۶- معنی چند واژه درست است؟ (اغتیال: ترور) (کنف: ناحیه) (پردون: ستور تاتاری) (بلیسد: سرزمین) (تحاشی: تن زدن)
 (تروشیخ: تربیت) (جدوه: مجذوب شدن) (جواری: کرانه) (داهیه: بلا) (دعت: سکینه)
 (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت
- ۶۷- در کدام عبارت غلط املائی یافت می شود؟
 (۱) آب غضارت و نضارت یا روی عالم آمد و اغضان گردن افراز و سرسبز گشتند.
 (۲) وی اقرار کرد به فروختن آن به طوع و رغبت و حاکم سجل کرد در مجلس، علی الرّسم فی امثالها.
 (۳) هرکه نفس شریف دارد خود را از محل وضع به منزلت رفیع می رساند و هرکه را رای ضعیف و عقل سخیف است به رتبت خامل گراید.
 (۴) توان دانست که در ارتقاء مدارج علیا و استقراء مدارج قصوی، ارباب فتانت و اصحاب کیاست مجهود تا به چه غایت بذل کنند.
- ۶۸- پدید آورندگان آثار «شهنشاهنامه، انیس العارفين، کشف الحقایق، براهین العجم» به ترتیب کدامند؟
 (۱) صبای کاشانی، فخرالدین علی صفی، عزیزالدین نسفی، محمدتقی سپهر
 (۲) صبای کاشانی، فخرالدین علی صفی، مجد خوافی، محمدتقی سپهر
 (۳) ملک الشعرا صبا، عزیزالدین نسفی، فخرالدین علی صفی، نشاط اصفهانی
 (۴) مشفق کاشانی، مجد خوافی، عزیزالدین نسفی، ملک الشعرا صبا
- ۶۹- منتقد مشهور فرانسوی، ادبیات را محصول «زمان». «محیط اجتماعی» و «نژاد» می داند.
 (۱) آلبرت کامو (۲) ژان پل سارتر (۳) گئورگ کایزر (۴) هیپولیت تن
- ۷۰- در همه ابیات به جز بیت جهش ضمیر وجود دارد.
 (۱) برآوردم از هول و دهشت خروش
 (۲) چنین گفتم بینندهای تیز هوش
 (۳) ز دست شما مرده بر خویشتم
 (۴) فراموش کردی مگر مرگ خویش
 پسر ناگهانم بمالید گوش
 چو فریاد و زاری رسیدش به گوش
 گرش دست بودی دریدی کفن
 که مرگ منت ناتوان کرد و ریش

- ۷۱- در بیت «ای ز رشک روی خوبت چهره چون زر آفتاب» چون لیت هرگز نپورده است گوهر آفتاب نقش کلمات مشخص شده، به ترتیب کدام است؟
 (۱) نهاد، مفعول، متمم، مفعول، نهاد
 (۲) نهاد، مضاف‌الیه، متمم، مفعول، نهاد
 (۳) مفعول، مضاف‌الیه، نهاد، مفعول
 (۴) مفعول، نهاد، مضاف‌الیه، متمم، مفعول
- ۷۲- نوع اضافی ترکیبات «باریدن عشق، پای تعدی، فضل ربیع، حصار بردباری، برگ درخت» به ترتیب کدام است؟
 (۱) استعاری، اقترانی، بنوت، تشبیهی، اختصاصی
 (۲) اقترانی، اقترانی، بیانی، استعاری، اختصاصی
 (۳) استعاری، استعاری، بیانی، تشبیهی، اختصاصی
 (۴) تشبیهی، استعاری، بنوت، تشبیهی، بیانی
- ۷۳- آرایه‌های بیت «هر زمان پسته‌ی شیرینش که شور شهر است خنده‌ای می‌زند و نرخ شکر می‌شکنند» در کدام گزینه تماماً درست است؟
 (۱) استعاره، ایهام، نغمه‌ی حروف، مجاز، تلمیح
 (۲) استعاره، ایهام تناسب، کنایه، نغمه‌ی حروف، حس آمیزی
 (۳) مراعات نظیر، ایهام، کنایه، حسن تعلیل، مجاز
 (۴) مراعات نظیر، حسن تعلیل، کنایه، واج‌آرایی، حس آمیزی
- ۷۴- کاربرد «قصر» در بیت «قدح مگیر چو حافظ مگر به ناله‌ی چنگ که بسته‌اند بر ابریشم طرب دل شاد» کدام است؟
 (۱) مبالغه (۲) طنز و مسخره (۳) ترغیب و تشویق (۴) تحقیر غیرمقصود
- ۷۵- ایجاز حذف در بیت «نامم به عاشقی شد و گویند توبه کن است؟»
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۷۶- بحر عروضی بیت «شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت چشم دریده ادب نگاه ندارد» کدام است؟
 (۱) منسرح مثنی محذوف منحور (۲) منسرح مثنی مطوی منحور
 (۳) سریع مثنی مطوی مقصور (۴) رجز مثنی مطوی منحور
- ۷۷- مفهوم کنایی کدام بیت در مقابل آن درست نیامده است؟
 (۱) از سر این دلچ پنج رنگ درآر جامه یک رنگ دار عیسی‌وار (جامه یک رنگ کردن: کنایه از بی‌ریا شدن)
 (۲) چو دوزم جامه‌ای در عشق دلجوی سرشک اندازد از دل بخیه بر روی (جامه دوختن: کنایه از آماده شدن)
 (۳) زندگانی من از روی پریشانی‌هاست جامه بگذاشتم از ره عریانی‌هاست (جامه گذاشتن: کنایه از مردن)
 (۴) همچو حافظ به خرابات روم جامه قبا بو که در برکشد آن دلبر نخواستهم (جامه قبا کردن: کنایه از سعی و کوشش)
- ۷۸- مفهوم همه‌ی ابیات به جز بیت یکسان است.
 (۱) نیست پروا تلخ‌کامان را ز تلخی‌های عشق
 (۲) ما عبث در سینه‌ی دریا نفس را سوختیم
 (۳) سالها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
 (۴) آن که ما سرگشته‌ی اویم در دل بوده است
- ۷۹- مفهوم بیت «گر فوت شد سحور، چه نقصان صبح هست»
 (۱) اگر تو فطره دهی فطره‌ی من از می ده
 (۲) بیا که ترک ملک خوان روزه غارت کرد
 (۳) ثواب روزه و حج قبول آن کس برد
 (۴) در باب می و انگور از غیب چنین آمد
- ۸۰- بیت «پارسایی و سلامت هوسم بود ولی شيوه‌ای می‌کند آن نرگس فتان که مپرس» با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟
 (۱) پارسایی به خرقة پوشی نیست
 (۲) زاهد از کوچه‌ی رندان به سلامت بگذر
 (۳) گوشه گرفتم ز خلق و فایدتی نیست
 (۴) نرگس و گلنار و سرو و ماه و یار سیمگون
 تو قبا پوش و پارسایی کن
 تا خرابت نکنند صحبت بدنامی چند
 گوشه‌ی چشمت بالای گوشه‌نشین است
 تا سحر هر پنج بر بالین و بستر داشتیم

- ۸۱- دلیل مشائیان بر این که موجودات به تمام ذات متباین هستند، آن هاست و بر این مینا، وجود محمولی موجودات است.
- ۸۲- (۱) بساطت- مقوم ذات (۲) بساطت- لازمه‌ی ذات (۳) اختلاف آثار- مقوم ذات (۴) اختلاف آثار- لازمه‌ی ذات
با توجه به پاسخ ملاصدرا به اشکالات وجود ذهنی، می‌توان گفت:
- (۱) صورت ذهنی کیف بالعرض و علم کیف بالذات است.
(۲) صورت ذهنی کیف بالعرض است و علم تحت هیچ مقوله‌ای نیست.
(۳) صورت ذهنی مجازاً تحت مقوله‌ی معلوم خارجی است و علم تحت مقوله نیست.
(۴) علم در حقیقت کیف نیست، بلکه عین معلوم و از همان مقوله است.
- ۸۳- وجود محمولی ماهیت و همه‌ی قضایا را دلیلی بر اثبات وجود رابط دانست.
- (۱) ندارد- می‌توان (۲) ندارد- نمی‌توان (۳) دارد- نمی‌توان (۴) دارد- می‌توان
- ۸۴- نسبت متضایفین به یکدیگر، وجوب و نسبت دو معلول یک علت به یکدیگر، است.
- (۱) بالغیر- امکان بالقیاس (۲) بالقیاس- نیز وجوب بالقیاس
(۳) بالغیر- نیز وجوب بالغیر (۴) بالقیاس- امکان بالقیاس
- ۸۵- کاربرد «امکان» به معنای امکان با نوعی غفلت همراه است و امکان لازمه‌ی امکان است.
- (۱) ذاتی- وقوعی- عام (۲) استقبالی- عام- وقوعی
(۳) استقبالی- وقوعی- عام (۴) استقبالی- استعدادی- امکان ذاتی
- ۸۶- حمل جنس بر نوع، حمل است و جنس نسبت به فصل نوع خود، است.
- (۱) شایع- ذاتی (۲) شایع- عرضی (۳) اولی- ذاتی (۴) اولی- عرضی
- ۸۷- کلیت، تابع ادراک و تشخیص است.
- (۱) نیست- وصفی اضافی برای ماهیت است.
(۲) نیست- بنا بر مبنای مشهور، ویژگی ماهیت است.
(۳) است- را بر خلاف تمییز نمی‌توان به ماهیت نسبت داد.
(۴) نیست- را بر خلاف تمییز، نمی‌توان به ماهیت نسبت داد.
- ۸۸- تقسیم جوهر به اقسام پنج‌گانه‌ی آن در مبنای مشایی، بر اساس بوده است و صورت، از اقسام جوهر است.
- (۱) استقرا- بالذات- نیست (۲) استقرا- بالعرض- نیست (۳) حصر عقلی- بالذات- است (۴) حصر عقلی- بالذات- نیست
- ۸۹- از دو برهان «طرف و وسط» و استدلال به «ربطی بودن وجود معلول» در ابطال تسلسل، اولی در مورد علل ناقصه و دومی است.
- (۱) و معده جاری نمی‌گردد- نیز عیناً همین‌طور است.
(۲) و معده نیز جاری است- فقط در مورد علل تامه صدق می‌کند.
(۳) جاری است، اما علل معده را شامل نمی‌شود- نیز عیناً همین‌طور است.
(۴) جاری است، اما علل معده را شامل نمی‌شود- فقط در مورد علل تامه صدق می‌کند.
- ۹۰- نسبت وحدت حقیقی با وحدت غیر حقه، نسبت است و مفهوم وحدت، متصف به وحدت است.
- (۱) تباین- بالخصوص (۲) عام به خاص- غیر حقیقی (۳) عام به خاص- بالخصوص (۴) خاص به عام- غیر حقیقی
- ۹۱- عدم شیء در حدوث دهری، است و تقدم از مصادیق سبق بالذات هستند.
- (۱) غیرمجماع- آتش بر حرارت و جنس بر نوع (۲) مجامع- آتش بر حرارت و صورت جسمیه بر جسم
(۳) غیرمجماع- جنس بر نوع و اضلاع مثلث بر مثلث (۴) غیرمجماع- آتش بر حرارت و صورت جسمیه بر جسم
- ۹۲- امکان قبل از وجود حادث زمانی، است.
- (۱) امری محقق (۲) امری جوهری (۳) اعتباری عقلی (۴) قائم به ماهیت
- ۹۳- به اعتقاد علامه طباطبایی، حکم در قضیه‌ی موجهه است.
- (۱) فعل نفس است و در قضیه‌ی سالبه تحقق نمی‌یابد.
(۲) و سالبه، فعل نفس است و مأخوذ از خارج نیست.
(۳) چیزی جز تصور نسبت حکمیه نیست و در سالبه تحقق ندارد.
(۴) تصویری از تصورات سه‌گانه‌ی قضیه است که در سالبه هم وجود دارد.
- ۹۴- درباره‌ی حرکت می‌توان گفت:
- (۱) منتهای آن فعلیت محض است.
(۲) مبدأ آن قوه‌ی محض است.
(۳) اجزای بالفعل یا بالقوه ندارد.
(۴) مبدأ و منتهایی در خود ندارد.
- ۹۵- هاضمه در افعال عادی خود، مصداق فاعل است و در فاعل بالعیانیه، علم زاید بر ذات فاعل است.
- (۱) بالطبع و فاعل بالجبر- است (۲) بالطبع و فاعل بالتسخیر- است
(۳) بالطبع و فاعل بالتسخیر- نیست (۴) بالطبع و فاعل بالجبر- نیست

- ۹۶- ارتباط مسلمانان با حوزه تمدنی ایران و روم از چه زمانی شروع شد؟
 (۱) پس از جنگ یرموک و قادسیه
 (۲) در آغاز خلافت راشدین، پس از جنگ‌های رده
 (۳) پس از تثبیت نسبی حاکمیت اسلام، یعنی پس از صلح حدیبیه
 (۴) همزمان با سریه موته، غزوه تبوک و اعزام جیش اسامه
- ۹۷- دوره سه مرحله‌ای تمدن: مرحله پیکار و مبارزه اولیه، مرحله پیدایش خودکامگی و استبداد و سرانجام مرحله‌ی تجمل و فساد، از کیست؟
 (۱) توین بی (۲) ابن خلدون (۳) ویل دورانت (۴) ابوعلی مسکویه
- ۹۸- کدام گزینه درباره نخستین قانون نامه مدینه‌النبی (ص) درست نیست؟
 (۱) در این قانون نامه، مناسبات اجتماعی و مذهبی ساکنان مدینه تعریف شده است.
 (۲) بر مبنای این قانون نامه، پیوستگی قبیله‌ای جای خود را به پیوستگی مذهبی داده است.
 (۳) در مواقع بروز اختلاف، سران قبایل مرجع رسیدگی و حل و فصل اختلافات قرار گرفتند.
 (۴) حضور غیر مسلمانان با حقوق تعریف شده و مشخص در مدینه به رسمیت شناخته شده است.
- ۹۹- صنعت کاغذسازی در بلاد اسلامی از چه زمانی و در چه شهری آغاز شد؟
 (۱) نیمه اول قرن سوم هجری - بغداد
 (۲) نیمه اول قرن دوم هجری - سمرقند
 (۳) نیمه اول قرن دوم هجری - فسطاط مصر
 (۴) نیمه دوم قرن سوم هجری - دمشق
- ۱۰۰- کدام اثر یونانی زمینه ساز علم گیاه‌شناسی در تمدن اسلامی گردید؟
 (۱) کتاب الشاناق (۲) کتاب الفصول بقراط (۳) قراباذین یا الادویة المركبه جالینوس (۴) کتاب دیسکوریدس درباره گیاهان دارویی
- ۱۰۱- نخستین مسلمان سازنده اسطرلاب و مترجم کتاب زیج شهریار در نیمه دوم قرن دوم هجری به ترتیب چه کسانی بودند؟
 (۱) ابراهیم فزاری - ابوالحسن تمیمی (۲) ابوالحسن تمیمی - ابراهیم فزاری
 (۳) محمد بن موسی خوارزمی - ابن مقفع (۴) نویخت منجم - حنین بن اسحاق
- ۱۰۲- دارالعلم نخستین بار در چه قرن و از سوی کدام یک از عناصر مذهبی در تمدن اسلامی ایجاد شده است؟
 (۱) دوم - سنی (۲) سوم - سنی (۳) چهارم - شیعی (۴) پنجم - شیعی
- ۱۰۳- کتاب ریاضیات کاربردی با عنوان «مایحتاج الیه الکتب و العمال و غیرهم من علم الحساب» اثر کدام دانشمند ایرانی است؟
 (۱) حکیم عمر خیام نیشابوری (۲) خواجه نصیرالدین طوسی
 (۳) غیاث‌الدین جمشید کاشانی (۴) ابوالوفاء بوزجانی
- ۱۰۴- مهم‌ترین مدل حرکت سیاره‌ای در نقد نظریه زمین مرکزی بطلمیوس پیش از کوپرنیک چیست؟
 (۱) طرح ابوسعید سجزی در اسطرلاب زورقی
 (۲) طرح ابن هیثم در کتاب الشکوک علی بطلمیوس
 (۳) مدل بطروجی اشبیلی موسوم به حرکت مارپیچی
 (۴) مدل خواجه نصیرالدین طوسی در مکتب مراغه موسوم به جفت طوسی
- ۱۰۵- فردوس الحکمه، کامل الصناعه، الجدری و الحصبه، به ترتیب اثر کدام یک از اطباء ایرانی - اسلامی است؟
 (۱) جرجانی - ابن سینا - رازی (۲) ابن سینا - رازی - جرجانی
 (۳) علی بن ربّین طبری - علی بن عباس اهوازی - رازی (۴) علی بن ربّین طبری - رازی - علی بن عباس اهوازی
- ۱۰۶- ویژگی مهم تحقیقات فقهی مقدس اردبیلی از فقهای بزرگ عصر صفوی چه بود؟
 (۱) توجه به مسائل حکومتی در فقه
 (۲) همسویی با شیوه اخباریان در فقه
 (۳) مبارزه با اخباریان و احیای اجتهاد عقلانی
 (۴) بی‌توجهی به آراء گذشتگان و اتکا بر اجتهاد تحلیلی و اندیشه خویش
- ۱۰۷- تنها عالم اسلامی که به لقب «آیت‌الله» شهرت یافت، چه کسی بود؟
 (۱) علامه حلی (۲) محقق حلی (۳) شیخ طوسی (۴) سید بن طاووس
- ۱۰۸- کدام یک از وظایف زیر از حیطه اختیارات محتسب خارج بود؟
 (۱) برقراری امنیت در راه‌ها و شهرها
 (۲) نظارت بر بازار و امور داد و ستد
 (۳) نظارت بر صاحبان اصناف و حرف
 (۴) نظارت بر امر ساخت و ساز و مرمت بناها
- ۱۰۹- مهم‌ترین راه ارتباطی انتقال فرهنگ و تمدن مسلمانان به غرب کدام است؟
 (۱) سیسیل (۲) اسپانیا (۳) استانبول (۴) جنگ‌های صلیبی
- ۱۱۰- مهم‌ترین فرهنگ‌نامه جغرافیایی جهان اسلام، کدام است؟
 (۱) مرآة الاطلاع بغدادی (۲) معجم ما استعجم بکری
 (۳) معجم البلدان یاقوت حموی (۴) مرآة البلدان اعتمادالسلطنة

- ۱۱۱- به عقیده کدام متفکر قوانین طبیعی در همان حال که نمودار فرمان‌های الهی‌اند، اما طوری‌اند که اگر خدایی هم در جهان نبود، مردم ناگزیر به رعایت آن‌ها بودند؟
 (۱) توماس هابز (۲) توماس آکوئیناس (۳) ژان بدن (۴) نیکولو ماکیاوول
- ۱۱۲- ادموند بُرک با بیان این نظر که عقل عمومی، ثمره تجربه طولانی پیشینیان است و ریشه در عقل تجربیدی دارد، کدام یک از مجموعه‌های فکری اندیشه سیاسی را بسیار تقویت کرد؟
 (۱) اصل سودمندی (۲) حاکمیت (۳) لیبرالیسم (۴) محافظه‌کاری
- ۱۱۳- در توصیف کدام متفکر گفته‌اند مدافع پرشور حقوق انسان بود، در برابر استبداد و در برانداختن نظام کهن کوشید و آموزش طبیعی برای پرورش شخصیت انسان، و طرح حکومتی برای آزادی انسان پیشنهاد کرد؟
 (۱) ادموند بُرک (۲) جان لاک (۳) جرمی بنتام (۴) ژان ژاک روسو
- ۱۱۴- وضع طبیعی مورد نظر جان لاک که نظام اخلاقی کمال مطلوبی است در کدام یک از مقوله‌های زیر قرار می‌گیرد؟
 (۱) در فقدان قانون طبیعی (۲) پیش از سیاسی شدن (۳) پیش از نهاد قانون‌گذاری (۴) پیش از اجتماعی شدن انسان
- ۱۱۵- با توجه به این که ژان بدن جامعه سیاسی را با معیار مطلوب بودن و حقانی بودن تعریف کرد و می‌گفت باید حکومت آن بنا به قانون باشد، به نظر او «قانونی بودن» حکومت چیست؟
 (۱) داشتن حاکمیت (۲) قدرت مطلقه و دائم کشور (۳) اشتراکات میان چندین خانواده (۴) مجموعه‌ای از قوانین الهی، طبیعی و موضوعه
- ۱۱۶- کدام ویژگی اندیشه ماکیاوول او را از بدنامی تاریخی رهانید؟
 (۱) واقع‌بینی تاریخی (۲) ارزش علمی کتاب شهریار (۳) دل‌بستگی به ناسیونالیسم (۴) رها بودن از تعصبات مذهبی
- ۱۱۷- توماس آکوئیناس کدام قانون را بی‌واسطه، نه فرآورده عقل خدا، بلکه عین عقل خدا دانست؟
 (۱) الهی (۲) ابدی (۳) بشری (۴) طبیعی
- ۱۱۸- نظر اوگوستینوس قدیس درباره دو نیروی خیر و شر را شکل دینی شده‌ی کدام نظر افلاطون دانسته‌اند؟
 (۱) عدل حاصل تنظیم رابطه انسان و خداست. (۲) دو نیروی نهاد آدمی پیوسته در کشاکش‌اند. (۳) عدل از تناسب سه نیروی عقل و شهوت و غضب است. (۴) جامعه آسمانی از برگزیدگان خداست و جامعه زمینی خاص گناهکاران
- ۱۱۹- کدام یک از قدیسان نام‌آور مسیحیت معتقد بود همه باید به انگیزه وجدان و نه ترس، از شهرباران اطاعت کنند، زیرا هیچ قدرتی بدون خواست خداوند برقرار نمی‌شود؟
 (۱) امبروسیوس (۲) اوگوستینوس (۳) پولس (۴) توماس آکوئیناس
- ۱۲۰- سبب‌ها از اصل برابری مردم و اصل یگانگی اجتماعات که آن‌ها را چنین تفسیر می‌کرد که هر قانون، قلمرویی خاص و معین دارد و مردمان واقع در آن یک اجتماع را تشکیل می‌دهند، با توجه به قانون طبیعی چه نتیجه‌ای گرفت؟
 (۱) مردمان عضو «شهر جهانی» اند. (۲) قانون طبیعی، فتوای «عقل آدمی» است. (۳) میان جامعه بشری و وفاداری به میهن منافاتی وجود دارد. (۴) از قانون طبیعی به صرف آن که مصوب دولت است باید اطاعت کرد.
- ۱۲۱- حاصل نهایی سه خصوصیت شیوه نگرش ارسطو به کائنات که بر بینش سیاسی او تأثیر گذاشت کدام است؟
 (۱) فلسفه ستایش اعتدال (۲) پشتیبانی نکردن از دموکراسی (۳) فرقی گذاشتن بین عقل عملی و عقل نظری (۴) رد مالکیت اشتراکی و پذیرش مصرف اشتراکی
- ۱۲۲- معیار کدام متفکر در تعیین بهترین سازمان حکومت و بهترین شیوه زندگی این بود که بیشتر مردمان آسوده از هر گونه قید و بند با میانه‌روی زندگی کنند و همین معیار را درباره حکومت نیز به کاربرد، زیرا معتقد بود سازمان و حکومت نماینده روش زندگی مردم آن است؟
 (۱) اپیکور (۲) ارسطو (۳) اوگوستینوس (۴) توماس آکوئیناس قدیس
- ۱۲۳- ایراد کارل پوپر از مفاهیمی در فلسفه سیاسی افلاطون که همه به مقام و موقع خود قانع باشند، حکومت حقیقی بنا به سرشت ثابت و ازلی است و در جامعه، حاکم، حکومت کند، ملت، اطاعت و بنده، بندگی کند، به کدام مفاهیم مربوط است؟
 (۱) عدل، حقیقت، شادی (۲) شادی، سعادت، حقیقت (۳) نیک‌شهر، عدالت، سعادت (۴) مدینه فاضله، اصالت فرد، مُثُل
- ۱۲۴- هراکلیت می‌گفت همه امور به ضرورت سرنوشت پیش می‌روند و از اندازه بیرون نخواهند شد. مقصودش از «اندازه» چه بود؟
 (۱) دگرگونی تابع قانون دگرگونی ناپذیری است. (۲) جهان حقیقی از تغییر مصون است. (۳) مجموع حکمت و قانون و عدل (۴) میل درونی هر چیز به ثبات
- ۱۲۵- کدام متفکر مدعی بود که آموزش‌ها و شیوه تربیتی او کشورداران و مردانی بهتر از آموختگان مکتب افلاطون تربیت می‌کند؟
 (۱) هراکلیت (۲) فیثاغورث (۳) دموکریت (۴) ایزوکرآت

- ۱۲۶- در ارتباط با دو آیه شریفه «قُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا» و «قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ» به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) تصدیق - تصور (۲) تصور - تصدیق (۳) تصور - تصور (۴) تصدیق - تصدیق
- ۱۲۷- کدام گزینه بیانگر رابطه «اعم و اخص من وجه» است؟
 (۱) مثلث و مثلث متساوی الاضلاع (۲) مثلث قائم الزاویه و مثلث متساوی الاضلاع
 (۳) مثلث متساوی الاضلاع و مثلث متساوی الساقین (۴) مثلث متساوی الساقین و مثلث قائم الزاویه
- ۱۲۸- نسبت میان نقیض «ایرانی» و نقیض «تهرانی» است.
 (۱) تباين (۲) تساوی (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۱۲۹- مقصود اولی در تعریف است، که
 (۱) تصور معرفت - فقط در حد تام حاصل می گردد.
 (۲) تصور معرفت - در همه ی اقسام تعریف حاصل می گردد.
 (۳) تمییز معرفت از غیر آن - فقط در حد تام حاصل می گردد.
 (۴) تمییز معرفت از غیر آن - در همه ی اقسام تعریف حاصل می شود.
- ۱۳۰- «حیوان» نسبت به «جسم نامی» و «حساس» نسبت به «انسان» می باشد.
 (۱) جنس - فصل قریب (۲) نوع - فصل قریب (۳) جنس - فصل بعید (۴) نوع - فصل بعید
- ۱۳۱- تقسیم موجود به ماده و مجرد، می باشد.
 (۱) تقسیم طبیعی (۲) تقسیم استقرایی (۳) تقسیم کلی به جزئیاتش (۴) تقسیم کل به اجزانش
- ۱۳۲- فی المعنی، فان المقصود فی القضية الحملية
 (۱) بالسالبه - حمل السلب (۲) بالسالبه - سلب الحمل
 (۳) بمعدولة المحمول - سلب الحمل (۴) بمحصلة المحمول - حمل السلب
- ۱۳۳- قضایای «انسان صنعت گر است»، «انسان کلی است» به ترتیب عبارت است از:
 (۱) مهمله، طبیعیه (۲) مهمله، حقیقیه (۳) حقیقیه، خارجیه (۴) خارجیه، طبیعیه
- ۱۳۴- عکس نقیض مخالف «برخی از غیر فلزها، رسانا نیستند» عبارت است از:
 (۱) هیچ غیر رسانایی، فلز نیست. (۲) هیچ غیر رسانایی، غیر فلز نیست.
 (۳) برخی از غیر رساناها، غیر فلزند. (۴) برخی از غیر رساناها، غیر فلز نیستند.
- ۱۳۵- قضایای «بعضی الفها ب نیستند»، «هر الفی ب است» و «هیچ الفی ب نیست» به ترتیب چه نسبتی با قضیه «بعضی الفها ب هستند» دارند؟
 (۱) تضاد - تداخل - تناقض (۲) داخل تحت تضاد - تداخل - تضاد
 (۳) داخل تحت تضاد - تداخل - تناقض (۴) داخل تحت تضاد - تضاد - تناقض
- ۱۳۶- قضایای «بعضی بها الف هستند»، «هیچ الفی غیر ب نیست» و «هیچ غیر ب الف نیست» به ترتیب چه نسبتی با قضیه «هر الفی ب است» دارند؟
 (۱) عکس مستوی - نقض محمول - عکس نقیض مخالف (۲) عکس مستوی - نقض محمول - عکس نقیض موافق
 (۳) عکس نقیض موافق - نقض محمول - عکس نقیض مخالف (۴) عکس مستوی - نقض طرفین - عکس نقیض مخالف
- ۱۳۷- کدام گزینه درست نیست؟
 الامکان العام معنی
 (۱) يصلح للانطباق على الامتناع و على الامکان فقط (۲) يصلح للانطباق على الوجود و الامتناع و الامکان
 (۳) يصدق في الايجاب على الوجود و على الامکان الخاص (۴) يصدق في السلب على الامتناع و على الامکان الخاص
- ۱۳۸- قضیه ی «هیچ گاه چنین نیست که یا اسم، معرب باشد یا مرفوع» قابل تحویل به قضیه ی می باشد.
 (۱) گاهی اگر اسم مرفوع نباشد، معرب است. (۲) گاهی اگر اسم معرب نباشد، مرفوع نیز هست.
 (۳) گاهی چنین نیست که اگر اسم معرب باشد، مرفوع نباشد. (۴) گاهی چنین نیست که اگر اسم معرب باشد، مرفوع نیز باشد.
- ۱۳۹- نتیجه ی دو قضیه «هیچ کلاغی سفید نیست» و «برخی سفیدها انسان اند» عبارت است از:
 (۱) عقیم است. (۲) هیچ انسان کلاغ نیست.
 (۳) برخی انسانها کلاغ نیستند. (۴) برخی کلاغها انسان نیستند.
- ۱۴۰- نتیجه ی قیاس «گاهی اگر هر الف ب باشد، آنگاه هر ج د است» و «هر الف ب است» عبارت است از:
 (۱) منتج نیست. (۲) برخی ج د است. (۳) برخی ج د نیست. (۴) هر ج د است.

- ۱۴۱- رسول خدا (ص) به کدام یک از شعرای برجسته عرب بردی بخشید که بعدها خلفا آن را خریدند و روزهای عید بر تن می کردند؟
 (۱) بجیر بن زهیر (۲) حسان بن ثابت (۳) عبدالله بن رواحه (۴) کعب بن زهیر
- ۱۴۲- چرا رسول خدا (ص) پس از اسارت ابوعزه، شاعر قریش در غزوهی حمراء الاسد، فرمان قتل او را صادر کرد؟
 (۱) اشعاری در هجو مسلمانان و در تشجیع قریش بر ضد اسلام سروده بود.
 (۲) قصد داشت مخفیانه وارد مدینه شود و رسول خدا (ص) را غافلگیرانه به قتل رساند.
 (۳) پس از اسارت در غزوهی بدر عهد کرده بود که کسی را بر ضد مسلمانان تحریک نکند اما در احد نقض عهد کرد.
 (۴) پس از اسارت در غزوهی بدر عهد کرده بود که بر ضد مسلمانان وارد جنگ نشود اما نقض عهد کرد.
- ۱۴۳- کدام عامل نقش مؤثرتری در نوشتن عهدنامه از سوی قریش بر ضد بنی هاشم و بنی مطلب و محاصرهی آنان در شعب ابی طالب داشت؟
 (۱) گسترش بیش از پیش اسلام میان قبایل
 (۲) رواج اسلام میان دو قبیلهی اوس و خزرج در یثرب
 (۳) حمایت سرسختانهی بنی هاشم و بنی مطلب از رسول خدا (ص)
 (۴) ناکامی قریش در بازگرداندن مسلمانان مهاجر از حبشه به مکه
- ۱۴۴- کدام یک از رجال قریش از دشمنان سرسخت رسول خدا (ص) بوده و برای مبارزهی فکری با آن حضرت، همراه عقبه بن ابی معیط به یثرب سفر کرد و با دانایان یهود مشورت کرد؟
 (۱) ولید بن مغیره (۲) نضر بن حارث (۳) عاص بن هشام (۴) حکیم بن امیه
- ۱۴۵- کدام یک از نیاکان رسول خدا (ص) نخستین بار قریش را به عزت، سیادت و وحدت رسانید؟
 (۱) اسماعیل (ع) (۲) قصی بن کلاب (۳) نضر بن کنانه (۴) هاشم بن عبد مناف
- ۱۴۶- کدام گزینه دربارهی دو قوم عاد و ثمود مذکور در قرآن درست است؟
 (۱) هر دو قوم از عرب باند بودند.
 (۲) هر دو قوم از عرب باقیه بودند.
 (۳) قوم عاد از عرب باند و ثمود غیر عرب بودند.
 (۴) قوم عاد از عرب باند و ثمود از عرب باقیه بودند.
- ۱۴۷- مادر کدام یک از امامان معصوم شیعه (ع) «ام ولد» نبود؟
 (۱) امام سجاد (ع) (۲) امام باقر (ع) (۳) امام کاظم (ع) (۴) امام جواد (ع)
- ۱۴۸- کدام گزینه درست است؟
 (۱) عسکر نام زندانی در سامرا بود.
 (۲) عسکر نام اردوگاه نظامی نزدیک سامرا بوده است.
 (۳) عسکر نامی بود که قبل از نام سامرا مشهور بود.
 (۴) عسکر نام غیر مشهوری برای سامرا بوده است.
- ۱۴۹- معترضان نسبت به پذیرش پیشنهاد صلح معاویه از سوی امام حسن (ع) نوعاً چه کسانی بودند؟
 (۱) خوارج
 (۲) مردم کوفه
 (۳) علاقه‌مندان به اهل بیت (ع)
 (۴) اشراف و بزرگان قبایل شیعه
- ۱۵۰- امام علی (ع) کدام یک از یاران خود را از لعن و شتم شامیان بر حذر داشت؟
 (۱) حجر بن عدی و عمرو بن حمق
 (۲) مالک اشتر و عثمان بن حنیف
 (۳) عمار یاسر و جندب بن جناده
 (۴) عبدالله بن عباس و عبدالله بن بدیل
- ۱۵۱- بهانهی پیمان شکنان در جنگ جمل بر ضد امام علی (ع) چه بود؟
 (۱) بیعت اجباری با امام علی (ع)
 (۲) کشته شدن مظلومانهی عثمان
 (۳) رعایت مساوات بین عرب و عجم
 (۴) نادیده گرفته شدن حقوق آنان در خلافت
- ۱۵۲- موضع امام هادی (ع) در ماجرای «محنه» چه بود؟
 (۱) به دلیل تقیه موضع خلفا را تأیید می کرد.
 (۲) دیدگاه معتزله را تأیید نمی کرد.
 (۳) آن را بدعت و فتنه می دانست.
 (۴) موافق رأی اهل حدیث بود.
- ۱۵۳- مؤلف کتاب «شرح الاخبار» کیست و موضوع اصلی آن چیست؟
 (۱) شیخ صدوق - مناقب و فضائل ائمه اثنی عشر
 (۲) شیخ مفید - شرح و تفسیر اخبار و روایات مربوط به رویدادهای مهم تا قرن چهارم
 (۳) قاضی نعمان مغربی - فضائل امامان شیعه تا امام صادق (ع) و تاریخچهی فرق شیعه
 (۴) قطب الدین راوندی - ذکر و وصف تاریخ انبیاء از حضرت آدم (ع) تا پیامبر خاتم (ص)
- ۱۵۴- اصطلاح «المبتدأ» در عنوان بعضی آثار تاریخی مسلمانان شامل چه موضوعی بوده است؟
 (۱) تاریخ بشر از ابتدا تا قبل از پیامبر خاتم (ص)
 (۲) تاریخ نیاکان رسول خدا (ص) تا آغاز بعثت
 (۳) تاریخ اجداد رسول خدا (ص) از عدنان تا عبدالله
 (۴) تاریخ انبیاء الهی از ابراهیم (ع) تا عیسی (ع)
- ۱۵۵- کدام یک از آثار حدیثی زیر مطالب تاریخی در خور توجهی را دربارهی زندگی امامان شیعه (ع) در بر دارد؟
 (۱) الکافی کلینی
 (۲) تاریخ یعقوبی
 (۳) من لایحضره الفقیه شیخ صدوق
 (۴) عیون اخبار الرضا (ع) شیخ صدوق

- ۱۵۶- اولین قیام توده‌های مردمی با رهبری روحانیت در دوره‌ی ناصرالدین شاه قاجار کدام است؟
 (۱) تخریب بانک استقراضی روسیه
 (۲) مبارزه با امتیاز رویتر
 (۳) نهضت مشروطه
 (۴) نهضت تنباکو
- ۱۵۷- مهم‌ترین خواسته‌ی لاهوتی از افسران ژاندارم و از پیروان شیخ محمد خیابانی در قیام خود کدام بود؟
 (۱) محاکمه‌ی مخبر السلطنه والی آذربایجان
 (۲) برکناری رضاخان از فرماندهی کل قوا
 (۳) خواستار یک سلسله اصلاحات در کشور بود.
 (۴) خواستار حمایت دولت از قیام تنگستانی‌ها علیه انگلیس بود.
- ۱۵۸- کدام روحانی مبارز در دوره‌ی رضاخان به صورت یک تکلیف شرعی پا به میدان سیاست گذاشت و حرکت سیاسی خود را علیه پهلوی شروع نمود؟
 (۱) آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری
 (۲) آیت‌الله مدرس
 (۳) آیت‌الله لاری
 (۴) آیت‌الله کاشانی
- ۱۵۹- کدام مورد از وقایع دوران نخست‌وزیری حکیمی در جریان بحث‌های ملی شدن نفت ایران می‌باشد؟
 (۱) تخلیه‌ی قوای شوروی از ایران
 (۲) همکاری نیروهای مذهبی و ملی علیه استعمار انگلیس
 (۳) قیام و مبارزه‌ی ضد استعماری ملت مسلمان ایران
 (۴) تبعید آیت‌الله کاشانی برای متوقف کردن مبارزه ضد استعماری مردم
- ۱۶۰- در جریان مذاکرات نفتی پس از آنکه هیئت جاکسون از خواسته‌های خود نتیجه نگرفت به کدام روش متوسل گردید؟
 (۱) در دیوان لاهه خواستار اقدامات تأمینی شد.
 (۲) امریکا را به وساطت با ایران وادار ساخت.
 (۳) هاریمن را برای خروج از بن بست به ایران فرستاد.
 (۴) تهدید کرد در صورت عدم موفقیت مذاکره شرکت متخصصین را از ایران خواهد برد.
- ۱۶۱- در دوران مرحله‌ی دوم نخست‌وزیری دکتر مصدق حزب توده به کدام اقدام دست زد؟
 (۱) خواستار دادن امتیاز نفت شمال به شوروی شدند.
 (۲) روحانیت مبارز آن روز را به عنوان مرتجع معرفی کردند.
 (۳) جناحی از حزب به حمایت از مصدق پرداختند.
 (۴) با رأی موازنه منفی به مخالفت برخاستند.
- ۱۶۲- یکی از وظایف مهم زاهدی پس از رسیدن به نخست‌وزیری بعد از کودتای ۲۸ مرداد کدام بود؟
 (۱) سرکوب نهضت ملی
 (۲) ورود به پیمان بغداد
 (۳) دستگیری اعضای حزب توده
 (۴) محاکمه‌ی دکتر فاطمی در دادگاه نظامی
- ۱۶۳- کدام مورد از اقدامات دکتر علی امینی در دوران نخست‌وزیری خود نمی‌باشد؟
 (۱) با طرح انقلاب سفید شاه به مخالفت برخاست
 (۲) برای جلب افکار عمومی به دیدن روحانیون می‌رفت.
 (۳) طرح اصلاحات ارضی امریکا را به اجرا در آورد.
 (۴) در زمانی که شاه نفس پایانی را می‌کشید به یاری او شتافت.
- ۱۶۴- مهم‌ترین هدف رژیم شاه از برکناری علم و روی کار آوردن کابینه‌ی جدید منصور کدام است؟
 (۱) روحانیت را از راه مبارزه باز دارد.
 (۲) کابینه خود را حامی و طرفدار روحانیت معرفی کند.
 (۳) می‌خواست تمام تقصیرها را به گردن دولت دیو صفت قبلی بگذارد.
 (۴) می‌خواست به نحوی امام خمینی (ره) را به سوی خود جذب و جلب نماید.
- ۱۶۵- هدف روحانیون پس از تظاهرات دوم بهمن ۴۱ تهران از اجتماع در منزل آیت‌الله غروی کدام بود؟
 (۱) مخالفت با سفر شاه به قم
 (۲) مقابله با خودسری‌های اسدالله علم
 (۳) مقابله با فرماندوم رژیم شاهنشاهی
 (۴) اعتراض به حمله‌ی مأمورین و اهانت آنان به آیت‌الله خوانساری
- ۱۶۶- پس از تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه دولت برای فرونشاندن اوج احساسات مردم به کدام اقدام دست زد؟
 (۱) شهر قم را از قوای نظامی تخلیه کرد.
 (۲) نماینده‌ای از روحانیون برای دیدار ایشان به ترکیه فرستاده شد.
 (۳) از محاصره‌ی صحن مطهر، منازل علما و مقامات روحانی برجسته خودداری کرد.
 (۴) از فرستادن تلگراف و اعلامیه روحانیون و مردم به سفارت ترکیه در ایران جلوگیری نکرد.
- ۱۶۷- اساسی‌ترین مشخصه‌ی حکومت هویدا در دوران رژیم پهلوی کدام است؟
 (۱) رواج فساد در ابعاد وسیع آن
 (۲) ناتوانی وی در سخنرانی در مقابل دیگران
 (۳) دوست نداشت مردم خواهان زندگی بهتر باشند.
 (۴) اطاعت بی‌چون و چرا از شاه که به قول وی فرماندهی مدبر و توانا بود.

- ۱۶۸- بعد از جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۵۹ اولین کنگره نفتی عرب قبل از تشکیل اپک در کدام کشور برگزار گردید؟
 (۱) الجزایر (۲) عربستان (۳) کویت (۴) مصر
- ۱۶۹- مردم کدام شهر در ایران در چهلّم شهدای قم به پا خاستند و حرکت آغاز شده انقلاب را تداوم بخشیدند؟
 (۱) یزد (۲) کرمان (۳) تبریز (۴) اصفهان
- ۱۷۰- کدام روحانی مبارز می گوید «تنها کسی که بعد از من امید است به درد ملت ایران بخورد آقای خمینی است»؟
 (۱) آیت الله خویی (۲) آیت الله بهبهانی (۳) آیت الله کاشانی (۴) آیت الله بروجردی

اصول فقه

- ۱۷۱- منشأ ظهور لفظ امر در وجوب چیست؟
 (۱) تقیید معنای موضوع له به وجوب
 (۲) لزوم انبعاث عبد از بعث مولی در فرض عدم ترخیص
 (۳) تقیید معنای مستعمل فیه به وجوب
 (۴) انصراف طلب به وجوب به این دلیل که اشد افراد طلب است.
- ۱۷۲- اگر در دلیل شرعی قید متصل یا منفصل برای مأمور به نیامده باشد،
 (۱) در تقسیمات اولیه و ثانویه می توان اعتبار قید را نفی کرد.
 (۲) با تمسک به اطلاق لفظ مأمور به، اعتبار قید نفی می شود.
 (۳) در تقسیمات اولیه اصالة الاطلاق و در تقسیمات ثانویه اصل عملی حاکم است.
 (۴) در تقسیمات اولیه اطلاق لفظی حاکم است و در تقسیمات ثانویه اطلاق مقامی حاکم است حتی اگر مولی در مقام بیان نباشد.
- ۱۷۳- کدام یک از آیات زیر که از جملات شرطیه هستند مفهوم دارد؟
 (۱) من کفر فعليه کفره
 (۲) من جاء بالحسنة فله خير منها
 (۳) ان احسنتم احسنتم لانفسکم
 (۴) من يطع الرسول فقد اطاع الله
- ۱۷۴- در جمله: «به پدرت احترام بگذار» اگر شک کنیم مراد خصوص پدر نسبی است یا اعم از نسبی و رضاعی،
 (۱) به دلیل اصالة الاطلاق شامل هر دو می شود.
 (۲) به دلیل اصالة الحقيقة فقط پدر نسبی را شامل می شود.
 (۳) کلام مجمل است و چون اصل تکلیف ثابت است باید هر دو را احترام کرد تا براءت ذمه ثابت شود.
 (۴) به دلیل روایت: «یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب» دال بر اینکه رضاع در حکم نسب است، هر دو را شامل می شود.
- ۱۷۵- آیا با وجود شبهه مصداقیه مخصص می توان به عام تمسک کرد؟
 (۱) بله اگر مخصص منفصل باشد، زیرا عام فی حد نفسه شامل همه مصادیق می شود.
 (۲) بله اگر مخصص منفصل باشد، زیرا اصل عدم تخصیص است.
 (۳) خیر، زیرا دخول فرد در هیچ یک از دو حجت شرعی معلوم نیست.
 (۴) بله حتی اگر مخصص متصل باشد، زیرا اصل عدم تخصیص است.
- ۱۷۶- کدام یک از موارد زیر پاسخی به مسلک مقدمیت برای اثبات حرمت ضد خاص است؟
 (۱) ترک ضد، مقدمه واجب نیست.
 (۲) ترک ضد، مانع است، نه مقدمه
 (۳) ترک ضد گرچه مقدمه واجب است، اما مقدمه واجب و وجوب شرعی ندارد.
 (۴) مسلک مقدمیت مبتنی بر مقدمیت ضد خاص برای مأمور به است و این مبنا صحیح نمی باشد.
- ۱۷۷- با توجه به آیه شریفه: «و ان لم تجدوا ماء فتیمموا صعيداً طيباً» اگر کسی با رعایت تمام شرایط تیمم کند و شک کند آیا امتثال دیگری برای همین امر لازم است یا نه، به کدام دلیل تمسک می کند؟
 (۱) اطلاق ماده فعل امر
 (۲) ادله ثبوت اجزاء امر اضطراری از امر اختیاری
 (۳) ملازمه تحصیل غرض و ملاک حکم با سقوط تکلیف
 (۴) اطلاق ماده فعل امر یا ادله اجزاء امر اضطراری از اختیاری
- ۱۷۸- کدام گزینه می تواند فرق تخصیص و نسخ را بیان کند؟
 (۱) اینکه در تخصیص، دلیل مخصص کاشف از عدم حجیت است.
 (۲) در نسخ، دلیل ناسخ، کاشف از عدم استمرار حکم است که مدلول ظاهر می باشد.
 (۳) اینکه در تخصیص، دلیل مخصص رافع حکم نسبت به مورد خودش می باشد.
 (۴) تخصیص و نسخ از جهت دلالت دلیل دوم بر عدم اراده معنای ظاهر از دلیل اول مشترکند و تفاوت در جهت دیگری است.

- ۱۷۹- اگر دزد وارد خانه‌ای شود و سپس پشیمان شود، خروج او از منزل چه حکمی دارد؟
 (۱) خروج واجب است و در عین حال عقاب می‌شود.
 (۲) خروج واجب است و به دلیل امتثال آن عقاب نمی‌شود.
 (۳) خروج وجوب یا حرمت ندارد، اما عقاب می‌شود.
 (۴) حرام است به سبب حکم حرمت ثابت قبل از دخول در منزل و به همین دلیل عقاب می‌شود.
- ۱۸۰- کدام گزینه در مورد آیه نفر (و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر) صحیح است؟
 (۱) شرط وجوب انذار، علم انذار کننده به قبول جاهل است.
 (۲) آیه برخلاف اعتقاد عقلا در صدد اثبات وجوب تعلم است.
 (۳) «لولا»ی تحضیضیه دال بر وجوب تعلم است که واجب کفایی است.
 (۴) «لولا»ی تحضیضیه دال بر وجوب انذار بنحو واجب کفایی و وجوب قبول در فرض حصول علم است.
- ۱۸۱- حجیت اجماع منقول مشروط به کدام یک از موارد زیر است؟
 (۱) تواتر نقل اجماع؛ زیرا ادله حجیت خبر شامل نقل اجماع نمی‌شود.
 (۲) کاشفیت نسبت به حکم شرعی در نظر ناقل و منقول الیه
 (۳) قطع ناقل اجماع به حکم شرعی مستفاد از اجماع
 (۴) کاشفیت اجماع در نظر منقول الیه
- ۱۸۲- در مورد شهرت روایی کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) از مرجحات باب تعارض محسوب می‌شود.
 (۲) تحقق آن مشروط به عمل فقها به خبر است.
 (۳) از مصادیق شهرت عملی محسوب می‌شود.
 (۴) حجیت آن تنها با توجه به دلیل انسداد قابل اثبات است.
- ۱۸۳- کدام یک از موارد زیر مثالی برای تراحم واجب بدون بدل با واجب دارای بدل طولی اختیاری است؟
 (۱) تراحم وضو با قیام در نماز
 (۲) تراحم قیام با سوره واجب در نماز
 (۳) تراحم نماز یومیه در اول وقت با ازاله نجاست از مسجد
 (۴) تراحم صوم در روز اول با صوم روز دوم ماه رمضان نسبت به عاجز از صوم هر دو روز
- ۱۸۴- مفاد روایت: «من كان علی یقین فمشک فلیمض علی یقینه فان الشک لا ینقض الیقین» چیست؟
 (۱) حجیت استصحاب
 (۲) روایت مجمل است
 (۳) حجیت قاعده یقین
 (۴) حجیت استصحاب اگر حدوث شک متأخر از حدوث یقین باشد
- ۱۸۵- مقصود از عدم حجیت قاعده مقتضی و مانع چیست؟
 (۱) عدم تعبد به بقاء در موارد شک در قابلیت بقاء مقتضی و یا شک در عروض مانع
 (۲) عدم جواز تعبد به فقد رافع حکم یا موضوع
 (۳) عدم جریان استصحاب در موارد شک در مقتضی
 (۴) عدم حجیت حکم به فقدان مانع پس از علم به مقتضی

اخلاق و تربیت اسلامی

- ۱۸۶- یکی از وجوه تفاوت‌های علم و ایمان در این است که علم وسیله‌ی و ایمان وسیله‌ی است و از آیه‌ی «نسوا الله فانساهم انفسهم» مفهوم می‌گردد که خدا فراموشی خود فراموشی است.
 (۱) جهان آگاهی - خود آگاهی - معلول
 (۲) جهان آگاهی - خود آگاهی - علت
 (۳) خود آگاهی - جهان آگاهی - علت
 (۴) خود آگاهی - جهان آگاهی - معلول
- ۱۸۷- فراگیرترین واژه‌ای که قرآن در مورد تربیت اخلاقی به کار برده، است و ارزش عمل عبادی و قبولی آن را به وابسته می‌داند.
 (۱) تزکیه - تقوا و اخلاص
 (۲) تزکیه - طهارت نفس و ایمان
 (۳) تهذیب - طهارت نفس و ایمان
 (۴) تهذیب - تقوا و اخلاص
- ۱۸۸- غایت خلقت و هدف از تربیت انسان، رسیدن به مقام می‌باشد که بالاترین مدارج آن است.
 (۱) بندگی خدا و روی آوردن او به ساحت قدس ربوبی - حکمت و کرامت ذاتی
 (۲) قرب الهی و متمتع شدن او از نعم بیکران الهی - حکمت و کرامت ذاتی
 (۳) بندگی خدا و روی آوردن او به ساحت قدس ربوبی - معرفت و یقین شهودی
 (۴) قرب الهی و متمتع شدن او از نعم بیکران الهی - معرفت و یقین شهودی

- ۱۸۹- تأکید قرآن به بهره‌وری از زندگی دنیا در مسیر تحصیل آخرت و خدمت به محرومان از دقت در کدام آیه‌ی شریفه مفهوم می‌گردد؟
 (۱) انا جعلنا ما علی الارض زینة لها لنبلوهم ایتهم احسن عملاً
 (۲) و ما اوتیتهم من شیء فمتاع الحیوة الدنیا و زینتها و ما عندالله خیر و ابقی افلاتعقلون
 (۳) و ابتغ فی ما آتاک الله الذار الاخرة و لاتنس نصیبک من الدنیا و احسن کما احسن الله الیک
 (۴) قل من حرم زینة الله الّتی اخرج لعباده و الطیبات من الرزق قل هی للذین آمنوا فی الحیاة الدنیا
- ۱۹۰- سعادت نهایی بشر در پرتو تحقق می‌پذیرد و هرگاه در شعاع هدایت تکوینی و تشریحی الهی باشد، است.
 (۱) اطاعت - اطاعت - فارق حق و باطل
 (۲) اطاعت - اطاعت - ممیز خوبی و بدی
 (۳) عقل - عقل - فارق حق و باطل
 (۴) عقل - عقل - ممیز خوبی و بدی
- ۱۹۱- از دقت در کدام آیه رسالت اسلام در بعد جهانی برای تحقق هدایت دریافت می‌گردد؟
 (۱) یا ایها الذین آمنوا کونوا قوامین لله شهداء بالقسط ولا یجرمکم شأن قوم علی الا تعدلوا اعدلوا
 (۲) والمؤمنون و المؤمنات بعضهم اولیاء بعض یامرون بالمعروف و ینهون عن المنکر و یمونون الصلوة
 (۳) ان الله یامر بالعدل و الاحسان و ایتاء ذی القربی و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی یعظکم
 (۴) کنتم خیر امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنکر و تؤمنون بالله
- ۱۹۲- آیه‌ی شریفه‌ی «و یطعمون الطعام علی حبه مسکیناً و یتیماً و اسیراً انما نطعمکم...» بر کدام جنبه از فضایل اخلاقی تأکید دارد؟
 (۱) ایمان و نوع دوستی (۲) اخلاص و ایثار (۳) بخشش و محبت (۴) گذشت و مروت
- ۱۹۳- آیه‌ی شریفه‌ی «ان هولاء یحبون العاجلة و یدرون ورائهم یوماً ثقیلاً» ناظر بر کدام مرحله از مراحل عملی تهذیب نفس است؟
 (۱) عزم (۲) مشارطه (۳) مراقبه (۴) یقظه
- ۱۹۴- «مناسب‌ترین موقعیت برای تربیت» و «پرورش فطرت ایمانی و اخلاقی» به ترتیب ناظر بر کدام یک از مراحل تربیت است و آیه‌ی شریفه‌ی «یا ایها الذین آمنوا قوا انفسکم و اهلیکم ناراً وقودها الناس و الحجاره» این مسؤولیت را در درجه اول متوجه چه کسی می‌داند؟
 (۱) نوجوانی - کودکی - خود فرد (۲) نوجوانی - نوجوانی - خود فرد
 (۳) کودکی - کودکی - پدر و مادر (۴) کودکی - نوجوانی - پدر و مادر
- ۱۹۵- کدام عبارت راجع به اصل تربیتی «تذکر» صحیح است؟
 (۱) لازم نیست تذکر مستلزم حرف تازه‌ای باشد. (۲) اصل تذکر به مبنای اندیشه‌ورزی مربوط می‌شود.
 (۳) تذکر به فردی داده می‌شود که در زمینه‌ای شناخت ندارد. (۴) تذکر باید به گونه‌ای باشد که هر فردی آن را قبول کند.
- ۱۹۶- در روایات اسلامی از کدام وظیفه اسلامی به عنوان شاخص بارز دینداری یاد شده و تارک آن مرده‌ای زنده نما به شمار آمده است؟
 (۱) امر به معروف و نهی از منکر (۲) تولی و تبری
 (۳) جهاد (۴) نماز
- ۱۹۷- آیه شریفه‌ی: «ما پیامبران را با دلائل روشن فرستادیم و با ایشان کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم به قسط و عدل قیام کنند» بیانگر کدام هدف است؟
 (۱) اقتصادی اخلاقی (۲) اقتصادی اجتماعی (۳) اقتصادی صرف (۴) اجتماعی صرف
- ۱۹۸- از موانع رشد عقل که به عنوان عامل گمراهی و کور دلی یاد کرده‌اند است که عبارت از مصداق آن است.
 (۱) هوای نفس - «اکثر مصارع العقول تحت بروق المطامع» (۲) هوای نفس - «لایری الجاهل الا مفراطاً او مفرطاً»
 (۳) بردگی فکری - «اکثر مصارع العقول تحت بروق المطامع» (۴) بردگی فکری - «لایری الجاهل الا مفراطاً او مفرطاً»
- ۱۹۹- خضوع و انقیاد که به مفهوم عام خود، حقیقتی است که در کل ممکنات، ساری و جاری است، همان است که از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی حاصل می‌شود.
 (۱) عبادت - ان کل من فی السماوات و الارض الا آتی الرحمان عبداً
 (۲) اطاعت - ان کل من فی السماوات و الارض الا آتی الرحمان عبداً
 (۳) اطاعت - افغیر دین الله یبغون و له اسلم من فی السماوات و الارض طوعاً و کرهاً
 (۴) عبادت - افغیر دین الله یبغون و له اسلم من فی السماوات و الارض طوعاً و کرهاً
- ۲۰۰- ایجاد تحول در فرد به نحوی که با انگیزه‌های روشن بداند که چگونه رفتار کند و چه ویژگی‌هایی داشته باشد، بیانگر مولفه است.
 (۱) نقادی (۲) معیار (۳) تحرک درونی (۴) تبیین

- ۲۰۱- کدام پدیده ارتباط بیشتری با ناکامی دارد؟
 (۱) افسردگی (۲) اضطراب (۳) پرخاشگری (۴) ترس
- ۲۰۲- اثر سوء کدام عامل در بهداشت روانی کودکان بیشتر است؟
 (۱) کیفیت جدایی زن و شوهر (۲) از دست دادن پدر در سنین پایین
 (۳) سن کودک به هنگام جدایی والدین (۴) مشاهده‌ی عینی مشاجره‌ی والدین
- ۲۰۳- «نرخ امید به زندگی» در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته‌ی صنعتی چگونه است؟
 (۱) تفاوت قابل ملاحظه‌ای دارند.
 (۲) تقریباً در هر دو گروه به یک اندازه است.
 (۳) در کشورهای توسعه یافته این نرخ خیلی کمتر است.
 (۴) با یکی دو سال تفاوت این نرخ در کشورهای در حال توسعه کم‌تر است.
- ۲۰۴- تقریباً تمام زمین لرزه‌های دنیا در کدام قسمت رخ می‌دهند؟
 (۱) محل برخورد کوه‌ها با دشت (۲) حاشیه ورقه‌های سنگ کره
 (۳) دره‌های عمیق حاشیه قاره‌ها (۴) زیر کوه‌های چین‌خورده بلند
- ۲۰۵- «اوراق قرضه» جزو کدام دسته از «اسناد» تلقی می‌شود؟
 (۱) اعتباری دیداری (۲) اعتباری کوتاه مدت (۳) اعتباری میان مدت (۴) اعتباری بلند مدت
- ۲۰۶- مهم‌ترین موزه‌ی آثار تاریخی «گنجینه‌ی ملی ایران» در کدام شهر کشورمان قرار دارد؟
 (۱) اصفهان (۲) تهران (۳) شیراز (۴) همدان
- ۲۰۷- علت تنوع زیاد گونه‌های درختی و گیاهان در ایران چیست؟
 (۱) تنوع ناهمواری‌ها (۲) گسترش ایران در طول جغرافیایی
 (۳) وجود دو دریا در شمال و جنوب و بخارات حاصله از آن‌ها (۴) اعتدال هوا و خاک مساعد در بخش‌های وسیعی از ایران
- ۲۰۸- پس از کدام اتفاق در جریان جنگ تحمیلی، رهبری کشورمان با قبول قطعنامه‌ی ۵۹۸ آماده‌ی آتش بس با دولت بعثی عراق شد؟
 (۱) بمباران شیمیایی حلبچه و جبهه‌های جنگ
 (۲) ورود ناوهای جنگی دولت‌های غرب به خلیج فارس
 (۳) هدف قرار گرفتن هواپیمای مسافربری ایران به وسیله‌ی ناو آمریکا
 (۴) بازپس‌گیری فاو با حمایت کامل آمریکا به وسیله‌ی نیروهای بعثی عراق
- ۲۰۹- کتاب «اسرار الحکمة المشرقیة» نوشته کیست؟
 (۱) ابن رشد (۲) ابن طفیل (۳) بهمنیار (۴) سهروردی
- ۲۱۰- اولین کسی که قرآن را اعراب‌گذاری کرد چه کسی بود؟
 (۱) ابوالاسود دؤلی (۲) عبدالله بن مسعود (۳) نصرین عاصم (۴) یحیی بن یعمر
- ۲۱۱- هدف اساسی فعالیت سیاسی در اندیشه سیاسی شیعه کدام امر است؟
 (۱) امنیت (۲) حقانیت (۳) عدالت (۴) مقبولیت
- ۲۱۲- آن عارف «حنفی مذهب» که علی (ع) و فرزندان‌ش را سخت مورد احترام قرار می‌داد و در یوزگی و تن‌پروری را جایز نمی‌دانست و مریدان را به کسب کار و کوشش تشویق می‌کرد چه کسی است؟
 (۱) جلال‌الدین محمد مولوی (۲) خواجه عبدالله انصاری (۳) خواجه ابوسعید ابوالخیر (۴) شیخ محیی‌الدین عربی
- ۲۱۳- امام خمینی (قدس سره) در وصیت نام سیاسی، الهی خود می‌فرمایند: وقتی دشمنان بخواهند ملتی را برای ابد مطیع خود بسازند.....
 (۱) نظام اقتصادی خود را بر آنان تحمیل می‌کنند. (۲) آن‌ها را به کارهای فسق و فجور وا می‌دارند.
 (۳) روح عصیان و سرکشی را به آنان القاء می‌کنند. (۴) روح اعتماد به نفس را از آنان می‌گیرند.
- ۲۱۴- آزاد سازی شهر بستان و خارج کردن آبادان از محاصره نیروهای بعثی به ترتیب در کدام یک از عملیات رزمندگان اسلام تحقق پیدا کرد؟
 (۱) بیت المقدس - فتح المبین (۲) ثامن الائمه - طریق القدس
 (۳) فتح المبین - بیت المقدس (۴) طریق القدس - ثامن الائمه
- ۲۱۵- تشخیص عدم تعارض مصوبات مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی بر عهده‌ی است و موظفانند آن را حداکثر ظرف روز از تاریخ وصول مورد بررسی قرار دهند.
 (۱) همه‌ی اعضای شورای نگهبان - بیست (۲) همه‌ی اعضای شورای نگهبان - ده
 (۳) اکثریت حقوقدانان شورای نگهبان - ده (۴) اکثریت حقوقدانان شورای نگهبان - بیست

- ۲۱۶- کدام مورد به تگلات فالازار سوم از پادشاهان آشور نسبت داده شده است؟
 (۱) درخشان‌ترین ادوار امپراتوری آشور را به وجود آورد.
 (۲) پس از ویران کردن شهر بابل به آسیای صغیر لشکر کشید.
 (۳) در لشکرکشی به مصر شهر ممفیس و ناحیه‌ی دلتا را به تصرف درآورد.
 (۴) مادها و اورارتو را که علیه دولت وی قیام کرده بودند به سختی شکست داد.
- ۲۱۷- مهم‌ترین نظریه‌ی دموکریست از اهالی آبدر در یونان باستان کدام است؟
 (۱) نخستین دانشمندی بود که تئوری اتم‌ها را وضع کرد.
 (۲) نخستین فردی بود که در زمینه‌ی اخلاق از نظریه‌ی شک طرفداری نکرد.
 (۳) جمع و تفریق عناصر را که مایه‌ی کون و فساد عالم است نتیجه‌ی مهر و کین می‌دانست.
 (۴) به دو عنصر ماده و عقل، که دنیا را وسیله‌ی جدا کردن از اختلاط عمومی اولی بود اعتقاد داشت.
- ۲۱۸- کدام تاریخ‌نویس روم باستان مؤلف کتاب دوازده قیصر است که شرح حال نخستین امپراتوران را با دقت و با اسناد و مدارک کافی تنظیم کرد؟
 (۱) آپوله (۲) تاسیت (۳) سوئتون (۴) مارک اورل
- ۲۱۹- مهم‌ترین اقدام پرافتخارترین سلسله‌ی هان در چین، که اقدامات آنان مقدمه‌ی امپریالیسم چینی بود، کدام است؟
 (۱) وحدت در چین را عملی کردند.
 (۲) پادگان‌های چینی را در مغولستان برچیدند.
 (۳) همسایگان خطرناک شمال کشور را به پرداخت خراج وادار کردند.
 (۴) نجبای فتودال را از میان برداشته و جامعه‌ای برابر و هم طراز به وجود آوردند.
- ۲۲۰- با قتل کدام امپراتور خشن و ستمکار، دوره‌ی زمامداری فلاوین‌ها در روم به پایان رسید؟
 (۱) نرون (۲) آگوست (۳) وسپازین (۴) دمی سین
- ۲۲۱- کدام مورد از وقایع زمان قسطنطین چهارم از امپراتوران روم شرقی می‌باشد؟
 (۱) خسرو دوم شاه ساسانی به امپراتوری شرق حمله برد.
 (۲) اعراب قسطنطنیه را از راه دریا و خشکی محاصره کردند.
 (۳) شورش و نزاع اربابرانان خطر بزرگی را برای امپراتوری به وجود آورد.
 (۴) بلغارها سرزمین مزی را که از این پس بلغارستان نام گرفت، تصرف کردند.
- ۲۲۲- سرانجام جنگ پادشاهان مسیحی کاستیل، ناوار، آراگون در لاس ناواس دوتولازا با مسلمانان ساکن اندلس کدام است؟
 (۱) مسلمانان قدرت و سیادت خود را در اسپانیا از دست دادند.
 (۲) مسلمانان با کمک خواستن از مرابطین عیسویان را به نواحی شمالی راندند.
 (۳) مسلمانان با شکست دادن آنان سیادت خود را در اسپانیا حفظ کردند.
 (۴) آنان با کمک الفونس دهم از پادشاهان کاستیل، مسلمانان را از اسپانیا بیرون راندند.
- ۲۲۳- کدام پاپ قدرتمند در اروپا، بانی جنگ‌های صلیبی با مسلمانان بود؟
 (۱) اینوسان چهارم (۲) الکساندر پنجم (۳) اورین دوم (۴) گرگوار هفتم
- ۲۲۴- نتیجه‌ی کشف قاره آمریکا در دوران اکتشافات برای دولت ایتالیا کدام بود؟
 (۱) با ایجاد بحریه‌ای نیرومند به رقابت تجاری با اسپانیا و پرتغال دست زد.
 (۲) فراوانی طلا و نقره در کشور موجب بالارفتن قیمت‌ها شد.
 (۳) کار صرافی و مبادله پول رونق فراوان یافت.
 (۴) انحصار تجارت با آسیا را از دست داد.
- ۲۲۵- هدف لویی چهاردهم پادشاه فرانسه از صدور فرمان نانت در سال ۱۶۸۵ کدام است؟
 (۱) محاصره‌ی شهر بارسلون به وسیله‌ی سربازان فرانسوی (۲) آزادی مذهبی را از پروتستان‌های کشور سلب کرد.
 (۳) نجبای دربار از پرداخت مالیات معاف شدند. (۴) مخالفت با مذاکرات صلح ریسویک
- ۲۲۶- نظریه‌ی علل معده (سببی) مالبرانش برای تبیین مناسبات نفس و بدن در فلسفه کدام است؟
 (۱) جوهر همان خداست که علت واحد و نامتناهی، ازلی و غیرشخصی است.
 (۲) ماده و اصالت روح هر دو، در دستگاه عالی‌تری با هم اتحاد می‌پذیرند.
 (۳) خداوند، مدام برای ایجاد و تنظیم افکار و حرکات ما اراده‌ی خود را به کار می‌برد.
 (۴) خیر و شر نسبی است و انسان در اعمال خود به وسیله‌ی گریزه‌ی حفظ حیات و میل به تسلط راهنمایی می‌شود.
- ۲۲۷- فرقه‌ی متودیست‌ها در قرن هیجدهم که به کلیسای پروتستان پیوستند، به وسیله‌ی وزله در کدام کشور پایه‌گذاری شد؟
 (۱) فرانسه (۲) انگلیس (۳) سوئیس (۴) سوئد

- ۲۲۸- پیامد معاهده تیلستون با دولت روسیه در اتحادیه‌ی چهارم فرانسه برای این کشور کدام بود؟
 (۱) سیادت و برتری کامل فرانسه را در اروپا تداوم بخشید.
 (۲) ناپلئون دیگر بیم و هراسی از اتریش و پروس شکست خورده و ناتوان نداشت.
 (۳) وی برادر خود، ژوزف را پادشاه اسپانیا خواند ولی مردم سر به شورش برداشتند.
 (۴) روسیه با وجود بستن معاهده با فرانسه از جاه‌طلبی‌های روزافزون ناپلئون ناراحت بود.
- ۲۲۹- چهار کشور اروپایی فرانسه، انگلیس و ایتالیا و آلمان در سال ۱۹۲۵ برای تأمین امنیت منطقه رنانی به کدام روش متوسل شدند؟
 (۱) با تصویب عهدنامه‌ی نویی حدود بلغارستان به مرزهای خود در ۱۹۱۳ را تأیید کردند.
 (۲) طبق عهدنامه‌ی سور ترکیه را مجبور کردند از عربستان، شام و عراق چشم‌پوشی کند.
 (۳) پیمان بریاند - کلوک که جنگ را غیرقانونی می‌شناخت امضا کردند.
 (۴) موافقت‌نامه‌ی لوکارنو را امضا کردند.
- ۲۳۰- کدام کشور عربی با عدم همکاری با پیمان بغداد موجب تزلزل و سستی این پیمان شد؟
 (۱) مصر (۲) اردن (۳) الجزایر (۴) عربستان

تاریخ تحولات اجتماعی و سیاسی ایران

- ۲۳۱- آیت‌الله طالقانی و آیت‌الله زنجانی و مهدی بازرگان بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ جزو کدام یک از احزاب و سازمان‌های سیاسی بودند؟
 (۱) حزب اراده ملی (۲) حزب مردم ایران (۳) نهضت مقاومت ملی (۴) حزب زحمتکشان ملت ایران
- ۲۳۲- مهم‌ترین دست‌آورد سیاسی انقلاب مشروطیت
 (۱) به رسمیت شناختن حق و حقوق سنتی و تاریخی ایل قاجار و تأکید بر ضرورت ادامه حکومت قاجاریان بود.
 (۲) به رسمیت شناختن حق و حقوق ملت و واگذاری حیاتی‌ترین نقش سیاسی به آنها در توسعه سیاسی بود.
 (۳) حقوق شخصی شاه را هم در زمینه حکومت‌کردن و هم از جنبه سلطنت‌کردن به رسمیت شناخت.
 (۴) از به رسمیت شناختن حق و حقوق دیوان سالاران و نخبگان عالی‌رتبه سیاسی پرهیز نمود.
- ۲۳۳- طی سلطنت پدر و پسر پهلوی
 (۱) شرایط دموکراتیک و قانونی بر سراسر جامعه برقرار شد.
 (۲) امکانات گسترده و قانونی نهادهای مشارکت فراهم گردید.
 (۳) هیچ‌گونه امکان تحول اجتماعی و مسافرت به خارج فراهم نبود.
 (۴) دولت به بزرگترین سازمان سرمایه‌گذار و اشتغال‌زا تبدیل شد و انحصار کامل تبلیغات را در اختیار داشت.
- ۲۳۴- تأسیس حزب زحمتکشان ملت ایران در اردیبهشت ۱۳۳۰
 (۱) در اتحاد با حزب «ملیون» به رهبری منوچهر اقبال و «مردم» به رهبری اسدالله علم تشکیل شد.
 (۲) در اتحاد با حزب «ایران» به رهبری الهیار صالح و حزب توده به رهبری «کیانوری» تشکیل گردید.
 (۳) در ائتلاف با «فدائیان خلق» به رهبری نواب صفوی و «حزب ایران» به رهبری الهیار صالح تشکیل شد.
 (۴) در ائتلاف با «سازمان نگهبان آزادی» به رهبری مظفر بقایی کرمانی و «تیروی سوم» به رهبری خلیل ملکی تشکیل شد.
- ۲۳۵- کوتاه‌ترین و طولانی‌ترین زمان صدارت در سالهای سلطنت پهلوی دوم را چه کسانی به‌عهده داشتند؟
 (۱) علی امینی، اسدالله علم (۲) احمد قوام، امیرعباس هویدا (۳) علی حکیمی، امیرعباس هویدا (۴) محمد علی فروغی، منوچهر اقبال
- ۲۳۶- نظام انتخابات طبقاتی - صنفی در کدام یک از مجالس شورای ملی اجرا و در کدام یک از مجالس مشروطیت لغو گردید؟
 (۱) مجلس اول، مجلس پنجم (۲) مجلس اول، مجلس دوم (۳) مجلس دوم، مجلس چهارم (۴) اولین مجلس موسسان و مجلس دوم شورای ملی
- ۲۳۷- با اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ توسط قوای دو کشور روسیه و انگلستان
 (۱) تحولی اساسی در تمام امور کشور، بالاخص در بخش اجتماعی و اقتصادی صورت گرفت.
 (۲) در وضعیت و ترکیب کمی و کیفی مجلس و نمایندگان آن هیچ تغییری صورت نپذیرفت.
 (۳) به صورت اساسی تمام نخبگان عالی رتبه سیاسی و فرماندهان نظامی اعدام یا اخراج شدند.
 (۴) هیچ‌گونه تغییر و تحولی بنیادی در ساختار اجتماعی و اقتصادی جامعه صورت نپذیرفت.

- ۲۳۸- زمین‌داران بزرگ، خانواده سلطنتی و بورژوازی دلار در سال‌های سلطنت پهلوی‌ها از جمله
 (۱) نیروهای اجتماعی غاصب و غالب در ساختار طبقاتی جامعه بودند.
 (۲) گروه‌های ذی‌حق محروم در قشر بندگی اجتماعی محسوب می‌شدند.
 (۳) نیروهای حامی تحقق دست‌آوردهای سیاسی انقلاب مشروطیت بودند.
 (۴) گروه‌های بی‌حق غاصب و مروج و مبلغ فرهنگ ملی، اسلامی به‌شمار می‌آمدند.
- ۲۳۹- علت اصلی و مهم ناکارآمدی بازیگران سیاسی نخبگان سیاسی در ایران سال‌های پادشاهی محمدرضا شاه بر اساس روایت ویلفردو پارتو کدام است؟
 (۱) عدم گردش نخبگان
 (۲) دارا بودن آراء و افکار کمونیستی نخبگان
 (۳) وابستگی بیش از حد نخبگان به احزاب
 (۴) سلطه قدرت‌های بیگانه، بالاخص روس‌ها
- ۲۴۰- به چه دلیلی محمدرضا شاه در تمام سال‌های پادشاهی خود از ارتش و نظامیان یاری می‌گرفت؟
 (۱) به خاطر عدم برخورداری از حمایت مردم
 (۲) به منظور گسترش سرزمینی و سلطه بر همسایگان
 (۳) به منظور همکاری و وابستگی بیشتر نظامی کشور با اروپائیان
 (۴) به خاطر تحقق خواسته‌های بلندپروازانه و ماجراجویانه‌ی خویش
- ۲۴۱- بی‌تردید یکی از دلایل اصلی طولانی شدن صدارت هویدا بوده است.
 (۱) عضویت او در اولیکارشی حکومتی و داشتن رابطه صمیمانه با حوزه‌های علمیه.
 (۲) تلاش مستمر او در روابط خارجی به همبستگی و همکاری هر چه بیشتر با شوروی
 (۳) قابلیت اداره امور کشور و علاقه وافر به حفظ استقلال از قدرت‌های بیگانه
 (۴) چاکرمنشی و اجرای صادقانه و بی‌چون و چرای اوامر شاه
- ۲۴۲- چه کسی حزب ملیون را تأسیس کرد و در رقابت با حزب دستوری مردم به رهبری اسدالله علم در انتخابات مجلس بیستم بیشترین کرسی‌های نمایندگی را بدست آورد؟
 (۱) امیرعباس هویدا (۲) حسنعلی منصور (۳) منوچهر اقبال (۴) علی امینی
- ۲۴۳- نظام السلطنه مافی نخست‌وزیر و آیت‌الله سید حسن مدرس از اعضای کدام یک از کابینه‌های ذیل بودند؟
 (۱) دولت مهاجرین در جنگ جهانی دوم
 (۲) دولت مهاجرین در تبعید در جنگ جهانی اول
 (۳) دولت حسن مستوفی در جنگ جهانی اول
 (۴) دولت محمدعلی فروغی در جنگ جهانی دوم
- ۲۴۴- نظامیان - دیوانیان و نخبگان سیاسی در یکصد سال تاریخ سیاسی ایران
 (۱) از اعضای گروه‌های انجمنی - مصلحتی تلقی می‌شدند. (۲) از اعضای گروه‌های غیر رسمی تلقی می‌شدند.
 (۳) جزو گروه‌های رسمی - نهادی بوده‌اند. (۴) جزو گروه‌های انجمنی - عاطفی بوده‌اند.
- ۲۴۵- میرزا حسین خان قزوینی، سپهسالار جزو نخبگان سیاسی
 (۱) واپس‌گرا و طرفدار وضع موجود بود.
 (۲) بی‌زار از اروپائیان و فرهنگ اروپایی بوده است.
 (۳) علاقه‌مند به گسترش روابط تجاری با روسیه و ترکیه بوده است.
 (۴) اصلاح‌طلب و علاقه‌مند به نوگرایی و پیشرفت اجتماعی ایران بود.
- جامعه‌شناسی سیاسی**
- ۲۴۶- ریشه قدرت کاریزماتیک در قرار دارد.
 (۱) تبلیغات (۲) ذهنیت توده‌ها (۳) سرشت مذهبی جامعه (۴) اراده شخصیت کاریزما
- ۲۴۷- از نظر بارینگتن مور انقلاب نازیست نتیجه ائتلاف کدام دو طبقه بود؟
 (۱) اشرافیت و بورژوازی (۲) کارگران و روشنفکران (۳) دهقانان و سرمایه‌داران (۴) خرده بورژوازی و دهقانان
- ۲۴۸- موضع سیاسی دهقانان از نظر مارکسیست‌ها کدام است؟
 (۱) متحد کارگران (۲) متحد بورژوازی (۳) کارگزار اشرافیت (۴) خیانت به طبقه کارگر
- ۲۴۹- رابطه پروتستانها با حاکمیت است.
 (۱) بی‌تفاوتی (۲) درگیری و تعارض (۳) نفی و تردید (۴) همکاری و همسویی
- ۲۵۰- چه کسی اصطلاح دولت پادگانی را برای دولت‌های زمان جنگ جهانی به‌کار برد؟
 (۱) هانتینگتن (۲) هارلد لاسول (۳) ژرژ کلمانسو (۴) آیزنهاور
- ۲۵۱- اسطوره در کدام جامعه کاربست بیشتری دارد؟
 (۱) مدرن (۲) ارزشی (۳) عملگرا (۴) گیتی‌گرا

- ۲۵۲- کدام عامل نقش بیشتری در بسیج توده‌ها دارد؟
 (۱) ترس (۲) ایدئولوژی (۳) منافع ملی (۴) باورهای مذهبی
- ۲۵۳- سلطه‌پذیری توده‌ها از نظر میخلز ناشی از است.
 (۱) ترس از نخبگان (۲) فقدان سازماندهی (۳) آگاهی نسبت به ناتوانی خود (۴) عدم آگاهی نسبت به قدرت خود
- ۲۵۴- تعارض اساسی در جامعه سرمایه‌داری از نظر مارکس در این است که:
 (۱) سرمایه خصوصی و نیروی کار عمومی است. (۲) هم بخش عمومی وجود دارد و هم بخش خصوصی
 (۳) وسائل تولید دولتی و سرمایه خصوصی است. (۴) سرمایه عمومی و نیروی کار از آن کارگر است.
- ۲۵۵- دستگاه اداری کدام نظام سیاسی به نئوپاتریمونیالیسم شباهت بیشتری دارد؟
 (۱) تئوکراتیک (۲) کمونیست (۳) نولیبرال (۴) سلطانی
- ۲۵۶- چه کسی نظام آموزشی را دستگاه ایدئولوژیک دولت می‌خواند؟
 (۱) آلتوسر (۲) مانهایم (۳) دانیل بل (۴) پولانزاس
- ۲۵۷- در کدام نوع از احزاب، نمایندگان حزب در پارلمان رهبران اصلی محسوب می‌شوند؟
 (۱) توده‌ای (۲) ریاستی (۳) فراگیر (۴) کادر
- ۲۵۸- سلول عنصر پایه کدام حزب است؟
 (۱) فاشیست (۲) کمونیست (۳) دموکرات مسیحی (۴) سوسیال - دموکرات
- ۲۵۹- الگو یا نظریه ساختاری - کارکردی را چه کسی برای تحلیل نظام‌های سیاسی ارائه کرد؟
 (۱) پارسونز (۲) آلتوسر (۳) اریکسون (۴) گرامشی
- ۲۶۰- از نظر وبر کدام عامل در سرمایه‌داری مدرن تأثیر بیشتری داشت؟
 (۱) رباخواری (۲) نفع پرستی (۳) عقلانیت ابزاری (۴) عقلانیت ارزشی

تفسیر نهج البلاغه

- ۲۶۱- مفهوم کدام سخن امیرمؤمنان، علی علیه‌السلام، هماهنگ با این کلام امام باقر علیه‌السلام است که فرمود: «کلُّ ما میزتموه باوهامکم فی أدقِّ معانیه مخلوق مصنوع مثلکم مردود الیکم.»
 (۱) مع کلّ شیء لا بمقارنّه و غیر کلّ شیء لا بمزایله فاعل لا بمعنی الحركات و الآله
 (۲) فمن وصف الله سبحانه فقد قرنه و من قرنه فقد ثناه و من ثناه فقد جزاه
 (۳) و من جهله فقد اشار الیه و من اشار الیه فقد حدّه و من حدّه فقد عدّه
 (۴) کائن لا عن حدث، موجود لا عن عدم مع کلّ شیء لا بمقارنّه
- ۲۶۲- هرگاه بخواهیم از بیان امیرمؤمنان، که پس از پیامبر خدا (ص) مفسر قرآن است، برای فهم این کلام خدای متعال که می‌فرماید: «له معقبات من بین یدیه و من خلفه یحفظونه من امر الله» کمک بگیریم، پیام کدام عبارت، برآورنده‌ی مقصود ما است؟
 (۱) منهم سجود لایرکعون و رکوع لاینتصبون
 (۲) و منهم الحفظه لعباده و السدنه لأبواب جنانه
 (۳) لا یغشاهم نوم العیون و لاسهو العقول و لافترة الابدان
 (۴) منهم أمناء علی وحیه و ألسنته الی رسله و مختلفون بقضائه
- ۲۶۳- با توجه به جمله‌ی: «و استبدل بالجدل و جلا و بالاعتزاز ندماً» مرجع ضمیر مستتر در فعل جمله، است و معنای «فتیق» و «دقیق» در عبارت: «الهواء من تحتها فتیق و الماء من فوقها دقیق» به ترتیب و می‌باشد.
 (۱) شیطان - سریع - گشوده (۲) آدم - سریع - گشوده (۳) شیطان - گشوده - سریع (۴) آدم - گشوده - سریع

۲۶۴- با توجه به این کلام امیر بیان که می فرماید: «و خَلَّفَ فِيكُمْ مَا خَلَّفَتِ الْاَنْبِيَاءُ فِي اُمَّمِهَا اِذْ لَمْ يَتْرُكُوهُمْ هَمَلًا بَغَيْرِ طَرِيقٍ وَّاضِحٍ وَ لَاعِلْمٍ قَائِمٍ» کدام سنّت از سنن پیامبر گرامی اسلام (ص)، تفسیری برای این کلام است؟

(۱) انی جنتکم بخیر الدنیا و الآخرة

(۲) انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی

(۳) بعث الله محمداً لأَنْجَازِ عِدَّتِهِ وَ اِتْمَامِ نَبْوَتِهِ مَاخُوذاً عَلَى النَّبِيِّينَ مِثْلَهُ

(۴) لا تَخْلُو الْأَرْضَ مِنْ قَائِمٍ لِلَّهِ بِحِجَّةٍ أَمَّا ظَاهِرًا مَشْهُورًا وَ أَمَّا خَائِفًا مَغْمُورًا

۲۶۵- هرگاه بخواهیم با تمسک به سخن امیرمؤمنان (ع) برای «أَرْجَحُ مَا وَزَنَ» و «عَزِيمَةُ الْاِيْمَانِ»، «مبتدایی» معرفی کنیم به ترتیب و می باشد.

(۱) احمده استتماماً لنعمته - اشهد انّ محمداً عبده و رسوله

(۲) احمده استتماماً لنعمته - اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له

(۳) اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له - احمده استتماماً لنعمته

(۴) اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له - اشهد انّ محمداً عبده و رسوله

۲۶۶- هریک از آیات: «و لله على الناس حج البيت من استطاع سبيلاً»، «اقموا الصلاة»، «احلّ الله البيع»، «تجارة عن تراضٍ»، «الى ربها ناظرة» به ترتیب، موصوف به کدام وصف است؟

(۱) خاص - عام - مطلق - مقید - متشابه

(۲) عام - خاص - مطلق - مقید - متشابه

(۳) خاص - عام - مقید - مطلق - متشابه

(۴) عام - خاص - مقید - مطلق - محکم

۲۶۷- امیرمؤمنان علیه السلام در معرفی پیامبر گرامی اسلام می فرماید: «ارسله بالذین المشهور و العَلم المأثور و الكتاب المسطور و النور الساطع و الضياء اللامع و الأمر الصادع» مقصود از «نور ساطع»، «علم مأثور»، «ضياء لامع» و «امر صادع» به ترتیب کدام است؟

(۱) قرآن - معجزات - سنن النبى - اظهار بدون پردهی دعوت

(۲) قرآن - سنن النبى - معجزات - ترک تقیه در برابر مخالفان

(۳) علوم الهی پیامبر - سنن النبى - معجزات - ترک تقیه در برابر مخالفان

(۴) علوم الهی پیامبر - معجزات - سنن النبى - اظهار بدون پردهی دعوت

۲۶۸- از دقت در این عبارت، که امیرمؤمنان علیه السلام فرموده است: «فسدلت دونها ثوباً و طويت عنها كشحاً» به مفهوم پی می بریم.

(۱) ناخشنودی از رویدادهای مصیبت بار را ابراز کردن

(۲) آمادهی درگیری نشدن و بزرگواری از کاری کناره گیری کردن

(۳) خود را آمادهی تحمل سختی های راه هدایت در برابر ناگواری ها نمودن

(۴) مقدمات رویارویی با زشتی های حادث شده پس از رحلت را فراهم کردن

۲۶۹- از دقت در مفهوم کدام عبارت به: «توجه مولای تقوا پیشگان، علی علیه السلام، به مسؤولیت حسّاس خود در برابر امت اسلامی» پی می بریم؟

(۱) شتان ما یومی علی کورها و یوم حیّان اخی جابر

(۲) فرأیت أنّ الصبر علی هاتا احجی فصبرت و فی العین قذی

(۳) و طلفت ارتئی بین أنّ اصول بید جدّاء او اصبر علی طخیه عمیاء

(۴) انّ محلّی منها محلّ القطب من الرّحا ینحدر عنی السّیل و لا یرقی الی الطیر

۲۷۰- از دقت در کدام سخن مولای تقوای پیشگان، به هماهنگی آن وجود مقدس با خلفا به منظور حفظ مصالح اسلام و امت اسلامی، پی می‌بریم؟

(۱) فاناً مستقبلون امرأ له وجوه و الوان

(۲) أمرت بقتال الناکثین و القاسطین و المارقین

(۳) فما راغنی الآ و الناس کعرف الضبع الی ینثالون علی من کل جانب

(۴) لکتی اسففت اذ اسقوا و طرت اذ طاروا

۲۷۱- از دقت در پیام کدام مورد مفهوم «مقبولیت، مقدمه‌ی لاینفک مشروعیت است»، دریافت می‌گردد؟

(۱) لولا حضور الحاضر و قیام الحجة بوجود الناصر

(۲) فما راغنی الآ و الناس کعرف الضبع الی ینثالون

(۳) لأفیتم دنیاکم هذه ازهد عندی من عطفة عنز

(۴) تلك شقشقه هدرت ثم قرت

۲۷۲- از دقت در پیام کدام مورد به «اهمیت توجه به شرایط برای دست‌یابی به هدف» مفهوم می‌گردد؟

(۱) مَحْتَنِي الثمرة لِغیر وقت ایناعها كالزارع بغیر ارضه

(۲) عَرَجُوا عن طریق المنافرة و ضَعُوا تيجان المفاخرة

(۳) ایتها الناس شَقُّوا امواج الفتن بسفن النجاة

(۴) افلح من نهض بجناح او استسلم فأراح

۲۷۳- از دقت در پیام کدام مورد، به «گسترش آگاهی علی علیه‌السلام» پی می‌بریم؟

(۱) و ایم الله لأفرطن لهم حوضاً انا ماتحه لا یصدرون عنه و لا یعودون الیه

(۲) والله لا اكون كالضبع تنام علی طول اللدم حتی یصل الیها طالبها و یختلها راصدها

(۳) اندمجت علی مکنون علم لو بحت به لا ضطربتم اضطراب الأرشية فی الطوی البعیده

(۴) و قد ارعدوا و أبرقوا و مع هذین الأمرین الفشل و أسنا تُرعد حتی توقع و لأتسبل حتی نمطر

۲۷۴- پیام کدام سخن امام علی علیه‌السلام، مبین مفهوم آیه‌ی شریفه‌ی: «و هم یحسبون أنهم یحسنون صنعا» می‌باشد؟

(۱) و إن معی لبصیرتی ما لیت علی نفسی و لألبس علی

(۲) الا و ان الشیطان قد جمع حزبه و استجلب خيله و رجله

(۳) وایم الله لأفرطن لهم حوضاً انا ماتحه لا یصدرون عنه

(۴) تد فی الارض قدمک ارم ببصرک اقصى القوم

۲۷۵- از دقت در پیام کدام مورد، لازمه‌ی تعلق پیشوایان معصوم (ع) به تمام قرون و اعصار، که آگاهی به رویدادها است مفهوم می‌گردد؟

(۱) لقد جاهرتمک العبر و زجرتم بما فیهم مزدجر و ما یبلغ عن الله بعد رسل السماء الا البشر

(۲) فانکم لو قد عابنتم ما قد عابن من مات منکم لجزعتم و وهلتم و سمعتم و اطعتم

(۳) و الله ما کتمت و شمة و لا کذبت کذبه و لقد نبئت بهذا المقام و هذا الیوم

(۴) و لقد بصرتم ان ابصرتم و أسمعتم ان سمعتم و هدیتم ان اهتدیتم

علوم قرآن

۲۷۶- عبارت: «و لقد جئتهم بالکتاب مشتملاً علی التنزیل و التأویل» از چه کسی و درباره چه چیزی است؟

(۱) از پیامبر (ص) است و درباره نزول قرآن از جانب خداوند برای مردم است.

(۲) از پیامبر (ص) است و اشاره دارد به اینکه قرآن دارای تفسیر و تأویل است.

(۳) از حضرت علی (ع) است و درباره مصحفی است که وی جمع‌آوری نموده بود.

(۴) از عثمان بن عفان است و درباره قرآنی است که به دستور وی جمع‌آوری شده است.

۲۷۷- حرف «لام» در آیه‌ی شریفه‌ی «و انه لحب الخیر لشدید» به چه معنی است؟

(۱) ملک (۲) تعلیل (۳) اختصاص (۴) استحقاق

۲۷۸- حرف «فی» در آیه‌ی شریفه‌ی «فذا لکن الذی لمتنی فی» به چه معنی است؟

(۱) تعلیل (۲) ظرفیت (۳) مصاحبت (۴) استعلاء

۲۷۹- علاقه‌ی مجازیّه در آیه‌ی شریفه‌ی «یجعلون اصابعهم فی آذانهم» چیست؟

(۱) کلیه (۲) جزئیّه

(۳) وصف کل به صفت جزء (۴) وصف بعض به صفت کل

- ۲۸۰- در کدام آیه، تخصیص بواسطه‌ی وصف حاصل شده است؟
 (۱) کتب علیکم اذا حضر احدکم
 (۲) و ربائبکم اللاتی فی حجورکم
 (۳) و کلوا و اشربوا حتی یتبئن لکم
 (۴) و الذین یرمون المحصنات ثم لم یأتوا باربعة شهداء
- ۲۸۱- در آیه‌ی شریفه‌ی «انک لانت الحلیم الرشید» چه نوع استعاره‌ای به کار رفته است؟
 (۱) تمثیلیه (۲) وفاقیه (۳) عنادیه (۴) تهکمیة
- ۲۸۲- آیه‌ی شریفه‌ی «لیجزی الذین اساءوا بما عملوا و یجزی الذین احسنوا بالحسنى» مثال برای کدام مبحث «معانی و بیان» است؟
 (۱) کنایه (۲) تعریض (۳) ارداف (۴) استعاره
- ۲۸۳- آیه‌ی شریفه‌ی «ان جاءکم فاسق بنیاً فتبینوا» دارای چه مفهومی است؟
 (۱) حصر (۲) شرط (۳) صنعت (۴) وصف
- ۲۸۴- آیه‌ی شریفه‌ی «و لایضار کاتب و لا شهید» مثال برای کدام یک از اقسام منطوق است؟
 (۱) نص (۲) ظاهر (۳) مؤول (۴) مشترک
- ۲۸۵- در کدام گزینه حصر و اختصاص به کار نرفته است؟
 (۱) الا الذین امنوا و عملوا الصالحات
 (۲) الله یبسط الرزق
 (۳) و ما انت علینا بعزیز
 (۴) قال انما العلم عند الله
- ۲۸۶- حکمت تقدیم و تأخیر در این آیه‌ی شریفه چیست؟ «و الذین اذا انفقوا لم یسرفوا و لم یقتروا»
 (۱) التشریف (۲) السببیه (۳) المناسبه (۴) التذلی من الاعلی الی الادنی
- ۲۸۷- از دیدگاه نویسنده الاتقان آیه‌ی شریفه‌ی «فان طلقها فلا تحل له من بعد» که پس از آیه‌ی شریفه‌ی «الطلاق مرتان» آمده چه نامیده می‌شود؟
 (۱) مبین منفصل (۲) مبین متصل (۳) مخصص متصل (۴) مخصص منفصل
- ۲۸۸- در آیه‌ی شریفه‌ی «خلطوا عملاً صالحاً و آخر سیئاً» چه نوع ایجازی به کار رفته است؟
 (۱) اکتفاء (۲) اختزال (۳) اقتطاع (۴) احتباك
- ۲۸۹- در آیه‌ی شریفه‌ی «فسجد الملائکة کلهم اجمعون» چه نوع تأکیدی به کار رفته است؟
 (۱) اللفظی (۲) المعنوی (۳) الحال المؤکدة (۴) تأکید الفعل بمصدره
- ۲۹۰- کدام آیه‌ی شریفه مثال برای «احتراس» است؟
 (۱) و یطعمون الطعام علی حیة
 (۲) و یجعلون لله البنات - سبحانه
 (۳) الله یرزق من یشاء بغير حساب
 (۴) جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل کان زهوقاً

ادبیات عرب

■ عین الصحیح فی التشکیل (۲۹۱ و ۲۹۲)

- ۲۹۱- « من أكل و ذو عینین ینظر إلیه و لم یواسه ابتلی بداء لا دواء له! »:
 (۱) أكل - عینین - داء - دواء
 (۲) عینین - ینظر - یواس - یواس له
 (۳) من - أكل - یواس - ابتلی
 (۴) ینظر - یواسیه - ابتلی - داء
- ۲۹۲- « ما احدثت بدعة إلا ترک بها سنة، فاتقوا البدع و الزموا المهیج »:
 (۱) احدثت - بدعة - البدع - الزموا
 (۲) بدعة - ترک - سنة - فاتقوا
 (۳) ترک - سنة - اتقوا - البدع
 (۴) سنة - البدع - الزموا - المهیج

■ ■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٢٩٣ وَ ٢٩٤)

-٢٩٣ ﴿ وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴾:

- (١) أي: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - نكرة مخصصة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مفعول مطلق و منصوب و عامله فعل «يعلم»
- (٢) ظلموا: ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - متعدي - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و صلة و عائدها ضمير الواو
- (٣) يعلم: للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «الذين» و حرف السين للاستقبال في الوعيد و هو شاذ
- (٤) منقلب: اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم زمان (مصدره: انقلاب) - معرف بإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضاف إليه و مجرور
- ٢٩٤ « ما كان ذلك بأعْيُظ لي من إخراجكم الناس! »:

- (١) كان: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) - مبني على الفتح / فعل من الأفعال التامة، فاعله «ذلك» و الجملة فعلية
- (٢) الناس: اسم جمع - مفرد مذكر - جامد و غير مصدر - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضاف إليه و مجرور لشبه فعل «إخراج»
- (٣) إخراج: اسم - مفرد مذكر - جامد و مصدر (من باب إفعال) - معرف بإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مجرور بحرف الجر؛ من إخراج: جار و متعلقهما فعل «كان»
- (٤) أعْيُظ: مفرد مذكر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: عيظ) - نكرة - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / مجرور بالفتحة في اللفظ بالباء الزائدة، و منصوب محلاً على أنه خبر مفرد لفعل «كان»

■ ■ عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْجَوَابِ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٢٩٥ - ٢٩٨)

-٢٩٥ « أَلَا تَرَوْنَ أَنْتُمْ كَيْفَ صَغَّرَ اللهُ إِبْلِيسَ بِتَكْبَرِهِ؟! ». عَيْنِ الخَطَأِ فِي الصِّيغِ المَخْتَلِفَةِ:

- (١) أَلَا تَرَيْنَ أَنْتَنَ (٢) أَلَا تَرِينَ أَنْتِ (٣) أَلَا تَرِي أَنْتَ (٤) أَلَا تَرِيَانِ أَنْتُمَا

-٢٩٦ عَيْنِ «إِنْ» مَخْفَافَةً:

- (١) إِنْ يَكَادُ لِيُبْدِي مَا فِي ذَاتِهِ لَوْلَا أَنْ تَصْبِرَ!
- (٢) إِنْ نَجَزِي إِلاَّ جِزَاءَ مَا عَمَلْنَا، فَالْحَسَنَةُ تَجْزِي الْخَيْرَ!
- (٣) إِنْ تَرِيدِينَ إِلاَّ أَنْ تَقْطِعِي طَرِيقَكَ فَلَا تَلْتَقْتِينَ إِلَى الْآخِرِينَ!
- (٤) إِنْ وَكَلْتِ أَمْرًا فَاخْتَرِي الْأَحْسَنَ وَ لَا تَغْفَلِي عَنِ حَقُوقِ الْمُؤَكَّلِ!

-٢٩٧ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي البِنَاءِ لِلْمَجْهُولِ:

- (١) لَا يَطِيعُ الأَمِيرَ المَجْرَبَ مِنْ أَصْمَتِهِ صِيحَةُ الباطِلِ ← لَا يَطِيعُ مَنْ أَصْمَتَ بِصِيحَةِ الباطِلِ!
- (٢) اجْتَنِبِ التَّسْلِيمَ أَمَامَ الظَّالِمِ فَإِنَّهُ يَسُومُكَ الذَّلَّةَ ← اجْتَنِبِ التَّسْلِيمَ ... فَإِنَّهُ تُسَامِكُ الذَّلَّةَ!
- (٣) أَرَأَيْكَ الرَّاغِبَ فِي اللهِ دُمُوعَهُ خَوْفِ المَحْشَرِ ← أَرِيقُ دُمُوعَهَا خَوْفِ المَحْشَرِ!
- (٤) يَشُقُّ المُؤْمِنُ أَمْوَاجَ الفتنِ بِسَفِينَةِ النِّجَاةِ ← تُشَقُّ أَمْوَاجَ الفتنِ بِسَفِينَةِ النِّجَاةِ!

٢٩٨- عَيْنَ مَا حَذَفَ فِيهِ الْمَبْتَدَأُ وَجُوبًا:

(١) أ جَارِ هَذَا نَهْرَانِ مِنْ قِمَّةِ الْجَبَلِ!

(٢) يَصْدُقُ الْمَسْلُونُ فِي أَعْمَالِهِمْ وَلَا سَيِّمًا الْمُؤْمِنُونَ مِنْهُمْ!

(٣) كُلَّ أَمْرٍ وَعَمَلُهُ وَكُلَّ عَمَلٍ وَجَزَاؤُهُ!

(٤) لَوْلَا الْبُكَاءُ لَأَحْرَقَتْ الْإِنْسَانَ حَرَارَةُ الْأَكْبَادِ!

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ عَلَى حَسَبِ تَطْبِيقِ الْقَوَاعِدِ (٢٩٩ - ٣٠١)

٢٩٩- عَيْنَ الْخَطَأِ: شَاهَدْتَ

(١) سَاعِيًا طَالِبًا: مَحْصَلِي رَا كُوشَا دِيدِم!

(٢) الطَّالِبَةُ سَاعِيَةً: مَحْصَل رَا كُوشَا دِيدِم!

(٣) طَالِبَةٌ سَاعِيَةً: مَحْصَلِي كُوشَا رَا دِيدِم!

(٤) سَاعِيَةٌ طَالِبَةٌ: مَحْصَل كُوشَايِي رَا دِيدِم!

٣٠٠- « إِنَّمَا الضَّلَالَةُ هِيَ أَنْ تَضَلَّ وَتَظَنَّ أَنَّكَ قَدْ اهْتَدَيْتَ! ». عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(١) ضَلَّالَتٌ فَقَطْ ائْتَتْ كِهْ گَمْرَاهِ شُوي وَ حَالِ ائِنْكِهْ گَمَانِ كِنِي هِدَايَتِ يَافْتِهَاي!

(٢) ائِنْكِهْ دَرِ ضَلَّالَتِ بَمَانِي وَ خِيَالِ كِنِي دَرِ هِدَايَتِ هَسْتِي، فَقَطْ گَمْرَاهِي اَسْت!

(٣) گَمْرَاهِي فَقَطْ بِهْ ائِنْسَتْ كِهْ اِگَرِ گَمْرَاهِ شُوي خِيَالِ كِنِي هِدَايَتِ يَافْتِهَاي!

(٤) ائِنْكِهْ گَمْرَاهِ شُوي وَ گَمَانِ كِنِي كِهْ هِدَايَتِ يَافْتِهَاي فَقَطْ ضَلَّالَتِ اَسْت!

٣٠١- « اِگَرِ اَزِ خُدا بِسْمَتِ خُدا بَگَرِيزِيْدِ، مِنْ ضَامِنِ دُنْيَا وَ آخِرَتَانِ خُواهِمِ بُوْدَا! »:

(١) اِذَا تَقَرَّوْا مِنْ الْاِلهِ اِلَى اللهُ، فَاَنَا اُضْمِنُ لَكُمْ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةَ!

(٢) اِنْ تَقَرَّوْا مِنْ اللهُ اِلَى اللهُ فَاِنِّي ضَامِنٌ لِعَاجِلَتِكُمْ وَ اٰجَلَتِكُمْ!

(٣) اِذَا فَرَرْتُمْ مِنَ الْاِلهِ اِلَى اللهُ، اَنَا الَّذِي اُضْمِنُ لَكُمْ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةَ!

(٤) اِنْ تَقَرَّوْا مِنْ الْاِلهِ اِلَى اللهُ، اِنِّي اَكُوْنُ ضَامِنًا لَكُمْ لِلْعَاجِلَةِ وَ الْاٰجِلَةِ!

■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْاَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٣٠٢ - ٣٠٥)

٣٠٢- ﴿ وَ اِنْ نَكثُوْا اٰمَانَتَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَ طَعَفُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ فَمَقَاتِلُوْا اُمَّةَ الْكُفْرِ ﴾. فِي الْاٰيَةِ الْكَرِيْمَةِ

(١) التَّفْرِيعُ! (٢) التَّجْرِيْدُ! (٣) الْاِسْتِبَاعُ! (٤) الْمَذْهَبُ الْكَلَامِي!

٣٠٣- عَيْنَ الْكِنَايَةِ عَنِ النِّسْبَةِ:

(١) الْمَوْتُ مَعْقُوْدٌ بِنُوْاصِيَكُمْ!

(٢) مِنْ قَرَبِ مَنْيْ شَبْرًا قَرَبْتُ مِنْهُ ذِرَاعًا!

(٣) فَاِذَا جَاءَ الْقِتَالُ قَلْتُمْ حِيَادِي حِيَادًا!

(٤) شَدُّوا عَقْدَ الْمَآزِرِ وَ اطْوَوْا فُضُوْلَ الْخِوَاصِرِ!

٣٠٤- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(١) اِنْ التَّقْوَى مَطَايَا ذَلَّلَ حَمَلَ عَلَيْهَا اَهْلُهَا! (اِسْتِعَارَةٌ مَكْنِيَّةٌ)

(٢) مِنْ كَانَتْ مَطِيَّتُهُ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ فَاِنَّهُ يُسَارُ بِهِ! (اِسْتِعَارَةٌ مَرشَّحَةٌ)

(٣) مِنْ اَحَدَ سَنَانِ الْغَضَبِ اللهُ قُوِيْ عَلَى قَتْلِ اَشْدَّاءِ الْبَاطِلِ! (تَشْبِيْهُ بَلِيْغٌ)

(٤) الْقُرْآنُ ... جَعَلَهُ اللهُ رِيًّا لِعَطَشِ الْعُلَمَاءِ ... وَ مَطِيَّةً لِمَنْ اَعْمَلَهُ! (تَشْبِيْهُ مَفْصَلٌ)

٣٠٥- ﴿ وَلَا يَدِيْنُوْنَ دِيْنََ الْحَقِّ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴾. فِي الْاٰيَةِ الْكَرِيْمَةِ مِنَ الْمُحَسَّنَاتِ الْمَعْنَوِيَّةِ

(١) الْاِرْصَادُ! (٢) الْمَشَاكَلَةُ! (٣) التَّوْرِيَّةُ! (٤) الْاِسْتِطْرَادُ!